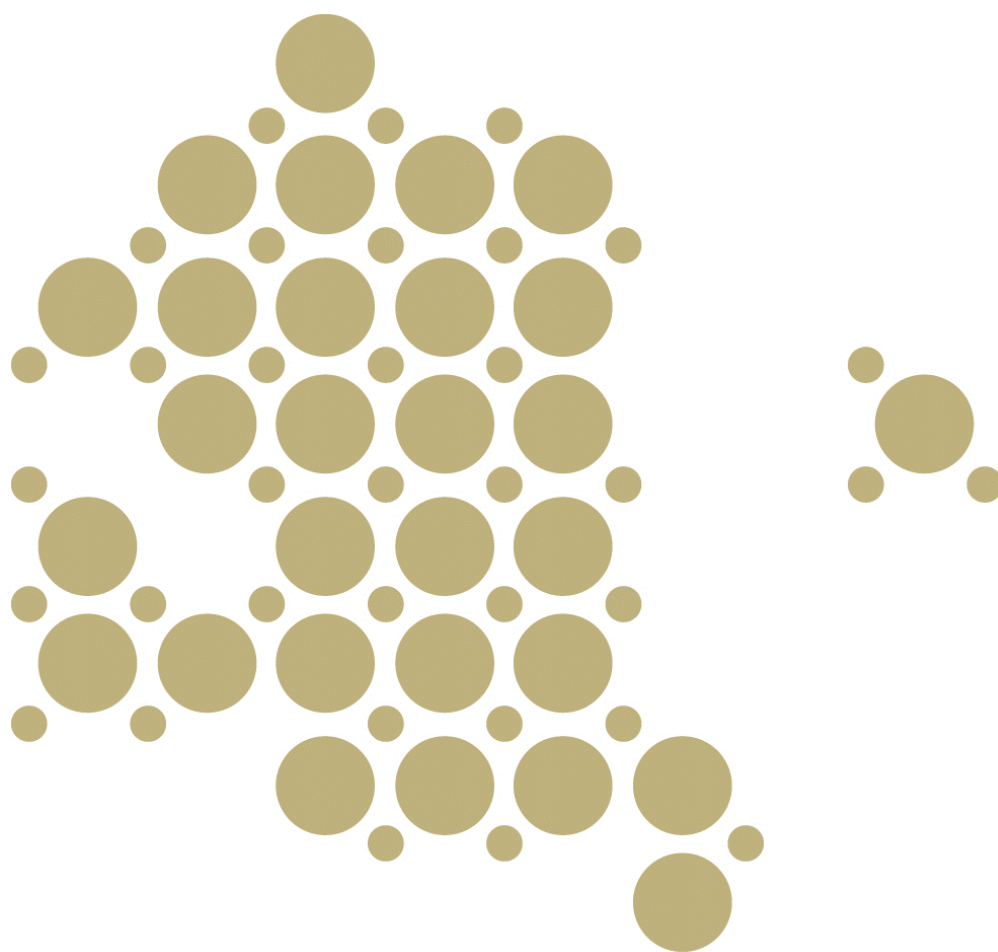

Bilag 1 - Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018

Tilbud som følges i regi af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018

**Kommuner i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden
2018**

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Tilbud omfattet af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018.....	5
2.1 Tilbud på børne- ungeområdet som følges i regi af Udviklingsstrategi 2018	7
2.2 Tilbud på voksenområdet som følges i regi af Udviklingsstrategi 2018.....	8
3. De mest specialiserede tilbud omfattet af Udviklingsstrategi 2018	13
3.1. De mest specialiserede tilbud på børne- og ungeområdet.....	14
3.2. De mest specialiserede tilbud på voksenområdet	19

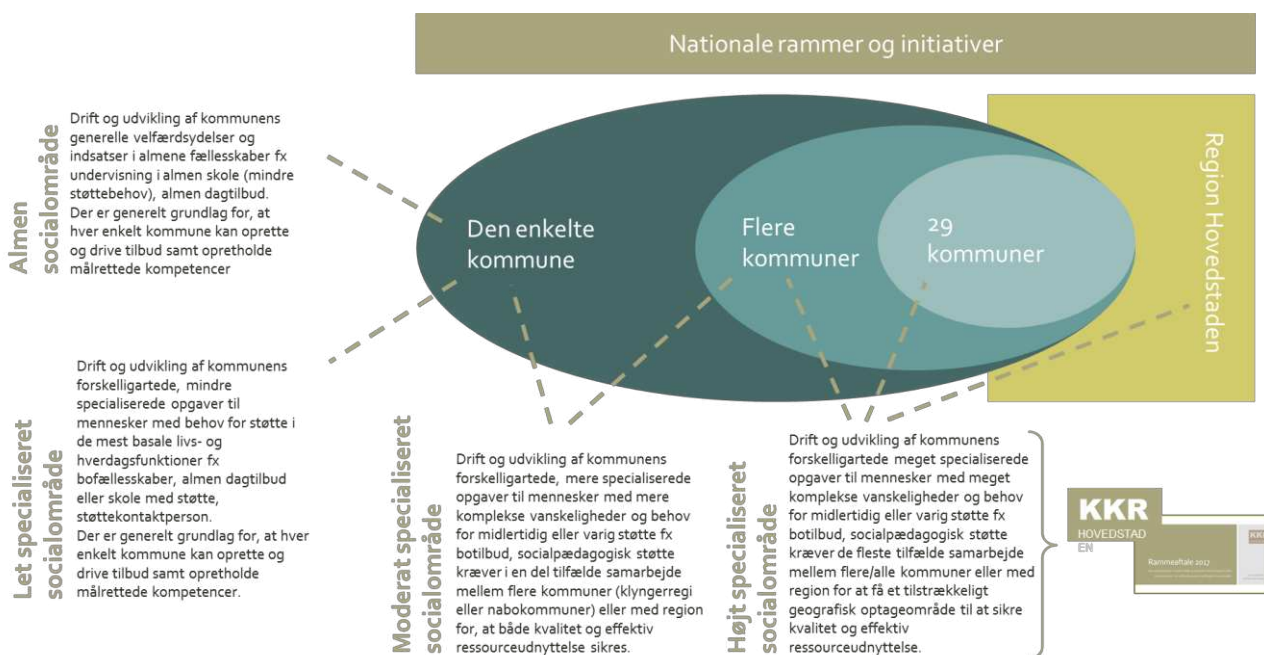
1. Indledning

Som led i arbejdet med udarbejdelse af fælles mål på det tværgående specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet i hovedstadsregionen har kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden foretaget en revision af afgrænsningen af, hvilke tilbud der er omfattet af samarbejdet mellem kommunerne og mellem kommuner og region, der har ligget til grund for Udviklingsstrategierne i Rammeaftalerne fra 2012 til 2017.

Revisionen af afgrænsningen er foretaget af den permanente task force, der består af nøglepersoner på området fra kommunalt og regionalt niveau. Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018 er således baseret på en revideret definition af afgrænsning af tilbuddene, der omfatter en række præciseringer i forhold til tidligere med henblik på at fokusere målgruppen for den mellemkommunale opmærksomhed, koordination og samarbejde. Den nye definitionen af tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2018 tager udgangspunkt i seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen skal imødekomme. Definitionen er nærmere beskrevet i afsnit 2, hvor der også kan findes oversigter over de konkrete tilbud, der er omfattet af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018.

Udviklingsstrategien har fortsat det primære fokus på højt specialiserede tilbud til borgere med de mest komplekse og specielle behov, og som kræver et stort befolkningsgrundlag, for at tilbud kan drives rentabelt og med høj faglighed. Udviklingsstrategien rummer således de højt specialiserede tilbud samt tilbud, der kræver et stort befolkningsgrundlag og anvendes af mange kommuner. Det er dog som udgangspunkt koordinationsbehovet, der er afgørende for, om et tilbud er omfattet af Udviklingsstrategien.

Rammen for tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen

Udbuddet af de almene og de let specialiserede tilbud står den enkelte kommune i udgangspunktet selv for, hvorfor koordinationsbehovet på tværs af kommunerne i regionen inden for disse tilbud typisk er begrænset. Derimod forekommer der typisk i større grad koordination i forhold til udbuddet af de moderat

specialiserede tilbud, der i mange tilfælde koordineres mellem mindre grupper af kommuner - ofte nabokommuner. De højt specialiserede tilbud, herunder de mest specialiserede tilbud og tilbud omfattet af Den Nationale Koordinationsfunktion, koordineres i regi af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen.

Siden Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2014 har kommunerne og Region Hovedstaden defineret en delmængde af de højt specialiserede tilbud, der er omfattet af Udviklingsstrategien, som værende de mest specialiserede tilbud inden for det specialiserede socialområde. Formålet hermed er, at give tilbuddene en særlig tværkommunal opmærksomhed, og hermed sikre, at de mest specialiserede kompetencer i disse tilbud bevares og udvikles.

Der er opstillet seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som de mest specialiserede tilbud skal kunne imødekomme. Et tilbud skal kunne opfylde mindste fem ud af de seks kriterier, førend tilbuddet kan defineres som mest specialiseret. Nærmere beskrivelser af kriterier for de mest specialiserede tilbud kan findes under afsnit 2, hvor der også kan findes beskrivelser af de ni tilbud, der i 2018 lever op til definitionen som mest specialiseret tilbud.

I bilag 6 til Styringsaftale i Rammeaftale 2018, som kan findes på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk, er der defineret en række procedurer og tiltag omkring løbende revurderinger af de mest specialiserede tilbud, der blandt andet imødekommer en række opmærksomhedspunkter og hensyn, herunder:

- At et tilbuds opfyldelse af kriterierne i ét år ikke er lig med en varig opfyldelse.
- At de mest specialiserede tilbud løbende og systematisk skal revurderes.
- At nyetablerede tilbud og øvrige tilbud omfattet af Udviklingsstrategien løbende og systematisk skal vurderes i forhold til kriterierne.

Procedurerne giver mulighed for at igangsætte særlige fælleskommunale tiltag, såfremt et af de mest specialiserede tilbud bliver truet af lukning.

I afsnit 2 gennemgås afgrænsningen af tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen samt de konkrete højt specialiserede tilbud, som er omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2018.

I afsnit 3 gennemgås afgrænsningen af de mest specialiserede tilbud samt de konkrete tilbud, som i Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018 defineres som mest specialiserede.

2. Tilbud omfattet af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018

Udviklingsstrategien fokuserer primært på sociale- og undervisningsindsatser til borgere med de mest komplekse og specielle behov, og som kræver et stort befolkningsgrundlag for, at indsatserne kan drives rentabelt og med høj faglighed.

Udviklingsstrategien rummer således de højt specialiserede sociale indsatser og specialundervisningsindsatser samt indsatser/tilbud, der kræver et stort befolkningsgrundlag og anvendes af mange kommuner. Strategien rummer også højt specialiserede enheder, som organisatorisk drives sammen med mindre specialiserede tilbud. Desuden er alle regionsdrevne tilbud inkluderet i udviklingsstrategien, jf. bekendtgørelsen.

Det er således som udgangspunkt det faglige og økonomiske koordinationsbehov, der er afgørende for, om et tilbud er omfattet af udviklingsstrategien.

Definitionen af tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2018 tager udgangspunkt i seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen skal imødekomme.

Et givent tilbud skal leve op til følgende regel for opfyldelse af de seks kriterier for at blive defineret som et tilbud med relevans for den mellemkommunale opmærksomhed, koordination og samarbejde i regi af rammeaftalen:

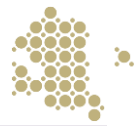
Regel *Tilbuddet skal kunne opfylde **mindste fire** ud af samtlige seks kriterier, hvoraf **de to skal være kriterium 4 og 5.***

Nedenfor gennemgås de seks kriterier enkeltvist i skematisk form.

Kriterium 1 *Der er typisk tale om **små målgrupper og delmålgrupper**, hvor der på grund af den lille volumen ikke er underlag for at opbygge faglig specialviden i en enkelt kommune.*
*Defineret som i gennemsnit for målgrupper maksimalt **1 tilfælde om året pr. 1.000** borgere i alderen 0-64 år (svarende til ca. 1 promille).*

Kriterium 2 *Målgrupperne skal have en **stor sværhedsgrad eller flerhed af problemstillinger** defineret som tre eller flere samtidige funktionsnedsættelser, to eller flere diagnoser eller tre eller flere omfattende begrænsninger af længerevarende eller kronisk karakter. Som udgangspunkt er der tale om mennesker der har brug for støtte i form af døgn- og botilbud eller botilbudslignende tilbud.*
Børn, unge og voksne udredt til at have svære eller fuldstændige problemer/begrænsninger knyttet til sygdom, handicap, misbrug og/eller kriminalitet, jf. VUM og Socialstyrelsens udredningsværktøj på børnehandicapområdet.

Kriterium 3 *For at opretholde og udvikle de højt specialiserede indsatser er der **behov for et større geografisk optageområde**, som ofte vil være hele regionen.*

Kriterium 4	<p><i>Der er behov for faglig koordinering og samarbejde på tværs af kommuner, sektorer mv. for at sikre fastholdelse af højt specialiseret viden og faglige miljøer, forskning og faglig udvikling samt måling af effekt og udvikling af evidens.</i></p> <p><i>Højt specialiserede indsatser tilrettelagt for det enkelte barn, ung eller voksen kræver koordinering mellem specialister, der ofte vil være placeret i forskellige sektorer (fx kommune, sundhedssektor, kriminalforsorg).</i></p> <p><i>Indsatser leveret på et højt specialiseret niveau kræver en helhedsorienteret og tværfaglig tilgang.</i></p>
Kriterium 5	<p><i>Der er behov for organisatorisk koordinering på tværs af kommuner, sektorer m.v. for at sikre økonomisk bæredygtighed.</i></p> <p><i>Da indsatserne i mange tilfælde er målrettet målgrupper med en lille volumen, forudsættes der typisk et større befolkningsunderlag for, at specialiserede indsatser og vidensmiljøer kan drives og udvikles rentabelt.</i></p> <p><i>Min. 50 procent af pladserne skal anvendes af borgere uden fra driftskommunen målt som et gennemsnit over de seneste 3 år.</i></p>
Kriterium 6	<p><i>Det grundlæggende i indsatser leveret på et højt specialiseret niveau er, at indsatserne baseres på højt specialiserede kompetencer, faglig viden, vidensbaserede metoder, særlig avanceret velfærdsteknologier og særlige fysiske rammer.</i></p> <p><i>Indsatserne er overordnet set tilrettelagt med udgangspunkt i døgn- og botilbud eller botilbudslignende tilbud.</i></p>

Revisionen af tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen samt den reviderede afgrænsning har betydet, at nogle tilbud, der tidligere grundet historik eller lignende var omfattet af Udviklingsstrategien, ikke er omfattet i 2018, mens andre tilbud er kommet til.

Følgende tilbud er ikke omfattet af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018:

- Tilbud, hvor andelen af borgere fra andre kommuner udgør mindre end 50 procent målt som et gennemsnit over 3 år, jf. kriterium 5. Det drejer sig om følgende tilbud til voksne med udviklingshæmning:
 - Anne Anchers Vej, § 105 stk. 2, Helsingør Kommune
 - Trekløveret, §§ 104 og 108, Halsnæs Kommune
 - Boligerne på Herlufsdalsvej, § 107, Hillerød Kommune
 - Gnisten, § 104, Frederikssund Kommune.
- Tilbud, der ikke vurderes at leve op til definitionen af højt specialiserede tilbud, jf. kriterium 1-6:
 - Kirkeleddet 8, § 105 stk. 2, Gribskov Kommune
 - Skipperstræde, § 105 stk. 2, Gribskov Kommune.
- Specialtandplejerne i Rudersdal og Gentofte, jf. afgrænsningen i bekendtgørelsen.
- Tilbud vedr. behandling af alkoholmisbrug, jf. afgrænsningen i bekendtgørelsen.
- Falck Hjælpemiddelcenter, jf. afgrænsningen i bekendtgørelsen.

Følgende tilbud er fra 2018 omfattet af og/eller følges i regi af Udviklingsstrategi i Rammeaftale:

- Kommunikationscenter Bornholm, Bornholms Regionskommune
- Kvindekrisecenter Bornholm, § 109, Bornholms Regionskommune
- Kronborgsund som afdeling under Kronborghus, § 105 stk. 2, Helsingør Kommune.

I afsnit 2.1 og 2.2 er de tilbud på henholdsvis børne- og ungeområdet og voksenområdet, der er omfattet og/eller følges i regi af Udviklingsstrategi 2018 oplyst.

2.1 TILBUD PÅ BØRNE- UNGEOMRÅDET SOM FØLGES I REGI AF UDVIKLINGSSTRATEGI 2018

På børne- og ungeområdet følges i regi af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018 16 højt specialiserede døgn- og dagtilbud efter paragrafferne i Serviceloven. De højt specialiserede tilbud er målrettet målgrupperne *børn og unge med psykiske vanskeligheder, udviklingsforstyrrelser og udviklingshæmning*. Sammenlagt omfatter de 16 højt specialiserede tilbud 262 døgn- og dagpladser i 2018.

Oversigten nedenfor viser de højt specialiserede tilbud på børne- og ungeområdet fordelt på målgrupper.

Tabel 1: Oversigt over tilbud målrettet Børn og unge fordelt på målgrupper

Målgruppe	Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2018	Antal pladser 2018
Psykiske vanskeligheder	§ 36	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		8
	§ 66 nr. 6	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		28
	§ 66 nr. 6 og § 107	Nødebogård Mikkelbo	Region Hovedstaden		6
	§ 66 nr. 6 afl	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		0,1
<i>Psykiske vanskeligheder i alt</i>				4	42,1
Udviklingsforstyrrelser	§ 32	Sofieskolen*	Gladsaxe		8
	§ 36	Sofieskolen*	Gladsaxe		25
	§ 66 nr. 6	Sofieskolen*	Gladsaxe		17
	§ 66 nr. 6 afl	Granbohus	Fredensborg		7
	§ 66 nr. 6 afl	Ishøjgård	Ishøj/Vallensbæk		7
<i>Udviklingsforstyrrelser i alt</i>				5	64
Udviklingshæmning	§ 32	Troldemosen	Gentofte		35
	§ 66 nr. 6	Camillehusene	Gentofte		20
	§ 66 nr. 6 afl	3-Kløveren	Region Hovedstaden		1
	§ 66 nr. 6 afl	Granbohus	Fredensborg		38
	§ 66 nr. 6 afl	Lundø	Gentofte		20
	§ 66 nr. 6 / § 107	3-Kløveren	Region Hovedstaden		26
	§ 66 nr. 6 / § 107	Broen	Gentofte		16
<i>Udviklingshæmning i alt</i>				7	156
Erhvervet hjerneskade	§ 11, stk. 3	Børneungecenter for Rehabilitering	Region Hovedstaden	1	-
Fysisk funktionsnedsættelse	§ 11, stk. 3	Børneterapien	Gentofte kommune	1	-
Kommunikationscentre	LSV	Kommunikationscentret Hillerød	Hillerød		-
	LSV	Kommunikationscentret i Region H	Region Hovedstaden		-
	LSV	CSV	København		-
	LSV	Kommunikationscentre Bornholm	Bornholm		-
<i>Kommunikationscentre i alt</i>				4	-
Børn og unge total				22	262,1

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Note: § 66 nr. 6 aflastning Granbohus målrettet målgruppen udviklingshæmning omfatter også tilbud til unge voksne. Tilbuddet omfatter både udviklingshæmning og fysisk funktionsnedsættelse.

Note: Børneungecenter for Rehabilitering, Børneterapien samt kommunikationscentre er ambulante tilbud uden på forhånd fastsatte aktivitetstal, hvorfor der ikke er indberettet pladstal for disse tilbud. Kommunikationscentre er etableret efter Lov om Specialundervisning for Voksne (LSV).

2.2 TILBUD PÅ VOKSENOMRÅDET SOM FØLGES I REGI AF UDVIKLINGSSTRATEGI 2018

I regi af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018 følges 123 døgn- og dagtilbud samt 3 ambulante tilbud til voksne med stofmisbrug efter paragrafferne i Serviceloven og Sundhedsloven. Tilbuddene er målrettet ni overordnede målgrupper inden for voksenområdet (*voksne med psykiske vanskeligheder, udviklingshæmning, udviklingsforstyrrelser, fysisk funktionsnedsættelse, erhvervet hjerneskade, stofmisbrug, samt overgreb og hjemløshed*). Tilbuddene omfatter i 2018 sammenlagt 3.241 døgn- og dagpladser samt 1.422 ambulante forløb til stofmisbrugere. Desuden omfatter Udviklingsstrategien på voksenområdet fire kommunikationscentre, som i 2016 havde 14.212 aktive sager.

Oversigten nedenfor viser de højt specialiserede tilbud på voksenområdet fordelt på målgrupper.

Tabel 2: Oversigt over tilbud målrettet voksne med psykiske vanskeligheder

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2017	Antal pladser 2018
§ 104	JAC Vestegnen - sindslidelse	Brøndby		6
	Klintegården	Frederikssund		1
	Orion-Kulturhuset	Region Hovedstaden		2
§ 104 i alt			3	9
§ 105, stk. 2	Nybrogård	Gladsaxe		24
	Slotsvænget	Lyngby-Taarbæk		32
§ 105, stk. 2 i alt			2	56
§ 107	Behandlingshjemmet Nødebogård 18 år	Region Hovedstaden		5
	Behandlingshjemmet Nødebogård Østervang	Region Hovedstaden		9
	Kløverengen	Ishøj/Vallensbæk		27
	Måløvgård*	Ballerup		12
	Orion-Hostel	Region Hovedstaden		6
	Skibbyhøj	Frederikssund		23
	Nybrogård Refugieplads	Gladsaxe		6
§ 107 i alt			7	88
§ 108	Juvelhuset	Herlev		16
	Klintegården	Frederikssund		65
	Kløverengen	Ishøj/Vallensbæk		13
	Parkvænget	Glostrup		56
	Pilekrogen	Gentofte		16
§ 108 i alt			5	166
§ 107 og §108	Botilbuddet Lunden	Region Hovedstaden		36
	Fabianhus	Gribskov		18
	Orion - Flex	Region Hovedstaden		4
	Skovvænget	Region Hovedstaden		30
	Orion - Planetstien	Region Hovedstaden		28
§ 107 og §108 i alt			5	116
Psykiske vanskeligheder total			22	437

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Tabel 3: Oversigt over tilbud målrettet voksne med udviklingsforstyrrelser

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2018	Antal pladser 2018
§ 104	Espevangen	Rødovre		34
	Gefion	Rudersdal		32
	Lyngdal Lyngen	Region Hovedstaden		9
	Stokholtbuen	Ballerup		26
	Vega - dagtilbud	Gribskov		16
	Stokholtbuen (skærmede enheder)	Ballerup		9
	Rudersdal Dagtilbud Lærken	Rudersdal		14
<i>§ 104 Total</i>			<i>7</i>	<i>140</i>
§ 105, stk. 2	Chr. D. X Allé	Lyngby-Taarbæk		50
	Kellersvej 6	Gladsaxe		24
	Vega - Boliger	Gribskov		10
<i>§ 105, stk. 2 i alt</i>			<i>3</i>	<i>84</i>
§ 107	Sofieskolen*	Gladsaxe		3
<i>§ 107 Total</i>			<i>1</i>	<i>3</i>
§ 108	Bakkehuset	Glostrup		18
	Gefion	Rudersdal		29
	Lyngdal	Region Hovedstaden		14
	Lyngdal (skærmede enheder)	Region Hovedstaden		1
	Skovdiget*	Gladsaxe		5
	Stokholtbuen	Ballerup		26
	Stokholtbuen (skærmede enheder)	Ballerup		9
<i>§ 108 Total</i>			<i>7</i>	<i>102</i>
Udviklingsforstyrrelser total			18	329

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Tabel 4: Oversigt over tilbud målrettet voksne med nedsat fysisk funktionsnedsættelse

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2018	Antal pladser 2018
§ 104	Jonstrupvang*	Region Hovedstaden		23
	Solgaven Dagcenter*	Region Hovedstaden		20
<i>§ 104 i alt</i>			<i>2</i>	<i>43</i>
§ 108	Jonstrupvang*	Region Hovedstaden		46
	Solgaven*	Region Hovedstaden		66
<i>§ 108 i alt</i>			<i>2</i>	<i>112</i>
Fysisk funktionsnedsættelse total			4	155

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Table 5: Oversigt over tilbud målrettet voksne med udviklingshæmning

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2018	Antal pladser 2018
§ 103	Bredegaard Værksted*	Region Hovedstaden		24
	Rønnegård	Region Hovedstaden		14
<i>§ 103 i alt</i>			2	38
§ 104	Aktivitetsscentret Kellersvej	Gladsaxe		130
	Bank-Mikkelsens Vej 20-28	Gentofte		27
	Birkegården*	Gentofte		24
	Blindenetværket	Gentofte		38
	Bredegaard Døv/Blindeafdeling*	Region Hovedstaden		18
	Bøgelunden Bøgen	Rudersdal		23,5
	Center for Job og Oplevelse	Helsingør		24
	Gnisten	Frederikssund		64
	JAC Vestegnen - psykisk udviklingshæmning	Brøndby		200
	Job- og Aktivitetscenter Nord	Gentofte		170
	Kobbeltusene - særligt tilrettelagt dagtilbud	Gribskov		4
	Kobbeltusenes dagtilbud på Kirkeleddet	Gribskov		6
	Linden	Fredensborg		18
	Midgården	Halsnæs		10
	Pensionistklubben Ebberød	Rudersdal		15
	Regnbuen	Hillerød		36
	Rudersdal Dagtilbud Bifrost	Rudersdal		23
UUC Maglemosen	Ballerup		85	
<i>§ 104 i alt</i>			18	915,5
§ 105, stk. 2	Ahornparken	Gribskov		29
	Bakkebo	Egedal		5
	Boligerne Gl. Lyngvej	Allerød		12
	Cathrinegården	Gladsaxe		23
	Følstruphusene	Hillerød		59
	Kobbeltusene Kirkeleddet 6	Gribskov		8
	Lindegården	Fredensborg		24
	Rosenfeldthusene	Frederikssund		17
	Skelhøj, Lillestræde	Egedal		30
	Skovgården	Herlev		24
	Søvænge	Egedal		28
	Vestfløjen (Slotsherrens Vænge 6)	Rødovre		14
	Rugvænget	Egedal		3
	Vejbo	Egedal		8
	Kronborghus/-Sund	Helsingør		29
<i>§ 105, stk. 2</i>			15	313
§ 105, stk. 2 / § 108	Ebberød	Rudersdal		69
<i>§ 105, stk. 2/§ 108 i alt</i>			1	69
§ 107	Boligerne på Herlufsdalsvej	Hillerød		20
	Boligerne på Skovstien 8-12	Hillerød		16
	Hulegården	Region Hovedstaden		1
	Brederødvej	Egedal		1
<i>§ 107 i alt</i>			4	38

Tabel 5: Oversigt over tilbud målrettet voksne med udviklingshæmning ...fortsat

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2018	Antal pladser 2018
§ 107 afl.	Torvevej	Ballerup		12,5
§ 107 afl. i alt			1	12,5
§ 108	Bank-Mikkelsens Vej 20-28	Gentofte		38
	Blindenetværket	Gentofte		38
	Blomsterhusene	Gentofte		42
	Boligerne Brøndbyøstervej	Brøndby		25
	Boligerne på Skovstien 2-6	Hillerød		17
	Frøgård Alle	Høje-Taastrup		24
	Herstedøster Sidevej	Albertslund		24
	Hulegården	Region Hovedstaden		40
	Højsletten	Herlev		24
	Kamager	Region Hovedstaden		40
	Kellersvej 10	Gladsaxe		59
	Kellersvej 8-9	Gladsaxe		42
	Kobbelhusene - Gydevej	Gribskov		14
	Midgården	Halsnæs		28
	Pensionatet Lionslund	Brøndby		24
	Rønnegård	Region Hovedstaden		24
	Ved Kirkeengen	Egedal		2
	Bredegaard*	Region Hovedstaden		33
	Bredegaard Døv/Blindeafdeling*	Region Hovedstaden		7
§ 108 i alt			19	545
Udviklingshæmning total			60	1.931

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Tabel 6: Oversigt over tilbud målrettet voksne med stofmisbrug

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2018	Antal pladser 2018
§ 101	KABS	Glostrup		715
	Nordsjællands Misbrugscenter	Region Hovedstaden		240
§ 101 i alt			2	955
§ 142	KABS	Glostrup		467
§ 142 i alt			1	467
Stofmisbrug total			3	1.422

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: De ambulante tilbud er opgjort i antal ambulante forløb.

Tabel 7: Oversigt over tilbud målrettet voksne udsat for overgreb og hjemløshed

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2018	Antal pladser 2018
§ 109 Overgreb	Frederiksværk Krisecenter*	Halsnæs		8
	Hellerup Krisecenter*	Gentofte		11
	Kvindehuset	Lyngby-Taarbæk		10
	Kvindekrisecenter Bornholm*	Bornholm		4
<i>§ 109 i alt</i>			4	33
§ 110 Hjemløshed	Blå Kors pensionat*	Høje-Taastrup		17
	Lænkepensionatet	Glostrup		10
	Nordsjællands Misbrugscenter Boafsnit	Region Hovedstaden		67
	Nordsjællands Misbrugscenter Pensionat	Region Hovedstaden		8
	Omsorgscentret Thorsgade*	Region Hovedstaden		8
	Overførstegården*	Gentofte		23
	Røde Kors Natherberg*	Region Hovedstaden		27
	Solvang	Region Hovedstaden		33
Tornehøjgård	Gladsaxe		20	
<i>§ 110 i alt</i>			9	213
§ 109 og § 110	Krisecentret Svendebjerggård*	Region Hovedstaden		29
<i>§ 109 og § 110 i alt</i>			1	29

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Tabel 8: Oversigt over tilbud til voksne med erhvervet hjerneskade

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2018	Antal pladser 2018
§ 104	Basen i Rødbo	Ballerup		12
	Basen Taxhuset	Høje-Taastrup		12
<i>§ 104 i alt</i>			2	24
§ 107	Taxhuset	Høje-Taastrup		2
<i>§ 107 i alt</i>			1	2
§ 108	Taxhuset	Høje-Taastrup		50
	Tilbuddet Rødbo	Ballerup		40
<i>§ 108 i alt</i>			2	90
Erhvervet hjerneskade i alt			5	116

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Tabel 9: Oversigt over kommunikationscentre til voksne

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2017	Antal pladser 2018
LSV	Kommunikationscentret Hillerød	Hillerød		-
LSV	Kommunikationscentret i Region H	Region Hovedstaden		-
LSV	Center for Specialundervisning for Voksne	København		-
LSV	Kommunikationscenter Bornholm	Bornholm		-
Kommunikationscentre i alt			4	-

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: kommunikationscentrene er ambulante tilbud uden på forhånd fastsatte aktivitetstal, hvorfor der ikke er indberettet pladstal for disse tilbud. Kommunikationscentrene er etableret efter Lov om Specialundervisning for Voksne (LSV).

3. De mest specialiserede tilbud omfattet af Udviklingsstrategi 2018

Der er opstillet seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som de mest specialiserede tilbud skal kunne imødekomme. Et givent tilbud skal leve op til følgende regel for opfyldelse af de seks kriterier for at blive defineret som mest specialiseret:

Regel: *Tilbuddet skal kunne opfylde **mindste fem** ud af samtlige seks kriterier, førend tilbuddet kan defineres som mest specialiseret.*

Det skal understreges, at selvom et givent tilbud ikke lever op til kriterierne, vil det i langt de fleste tilfælde fortsat være omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen, og dermed den særlige fælleskommunale opmærksomhed dette medfører. Der vil altså ikke være tale om, at tilbuddet mister den status som højt specialiseret tilbud, som tilbuddet allerede har i dag.

Nedenfor gennemgås de seks kriterier enkeltvist i skematisk form.

Kriterium 1	<i>Målgrupperne skal være af en så lille volumen, at hyppigheden af tilfælde i den enkelte kommune er meget lille. Defineret som i gennemsnit maksimalt 0,5 tilfælde om året pr. 10.000 indbyggere i alderen 0-64 år.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at kunne adskille de tilbud, som er målrettet de helt små målgrupper fra de øvrige tilbud i Udviklingsstrategien. Definitionen af en lille volumen giver en indikation af omfanget, der kan anvendes som retningsgivende ved konkrete vurderinger af tilbud.
Eksempel	Målgrupper, som har en så lille volumen, at den enkelte kommune kun sjældent oplever at have borgere inden for målgruppen, og ofte kan der gå flere år imellem tilfældene i kommunen.

Kriterium 2	<i>Målgrupperne skal have en høj kompleksitetsgrad, defineret som minimum fire svære kompleksiteter af længevarende karakter.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at kunne adskille de tilbud i Udviklingsstrategien, som er målrettet de målgrupper med den højeste kompleksitet. Grænsen er sat ved minimum fire svære kompleksiteter af længevarende karakter. Længevarende karakter kan også dække over en kronisk tilstand, hvor der ikke nødvendigvis er udsigt til forbedring af borgerens funktionsevne, eller hvor forbedringen kræver en varig vedligeholdelse. Hvornår en kompleksitet kan betegnes som værende svær vil primært afhænge af graden af funktionsnedsættelsen, jf. VUM og Socialstyrelsens udredningsværktøj på børnehandicapområdet. På børne- og ungeområdet kan en svær kompleksitet af længevarende karakter også være knyttet til de familiemæssige ressourcer.
Eksempler	<ul style="list-style-type: none"> - Børn og unge med samtidige svære kompleksiteter såsom svære fysiske funktionsnedsættelser kombineret med svære psykiske lidelser, stærk udadreagerende adfærd og svage familieressourcer. - Voksne med samtidige svære kompleksiteter så som svær udviklingshæmning kombineret med stærke personlighedsforstyrrelser samt en særlig udadreagerende og selvskadende adfærd. - Ovenstående eksempler er ikke udtømmende for, hvad der kan defineres som værende svære kompleksiteter. Vurderingen af, hvad der kan betragtes som værende en svær kompleksitet, bør baseres på konkrete vurderinger af et givent tilbuds målgruppe, hvilket fx kan foretages af en nedsat task force (se bagerst i dokumentet).

Kriterium 3	<i>Det vurderes nødvendigt at have et tilbud for pågældende målgrupper i hovedstadsregionen for at sikre selvforsyningen i regionen.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at definere de tilbud, som varetager en bestemt funktion over for en bestemt målgruppe, som vurderes nødvendig at have til stede i hovedstadsregionen. Nødvendigheden kan være betinget af, at funktionen vurderes som uundværlig af hensyn til bevarelse af kompetencer og viden i regionen m.v. Den pågældende målgruppe, som tilbuddet er målrettet, behøver ikke at have en bestemt størrelse eller en høj kompleksitet for at falde ind under dette kriterium.
Kriterium 4	<i>Målgruppernes høje kompleksitet og behov for helt særlig støtte og behandling betyder, at målgruppens behov ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at afgrænse de målgrupper, hvis behov ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen, og dermed også andre tilbud i udviklingsstrategien.
Kriterium 5	<i>For at kunne opretholde og udvikle tilbuddet samt sikre rentabel drift skal tilbuddet have hele hovedstadsregionen som optageområde.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at afgrænse de tilbud, som er afhængige af et optageområde på størrelse med hovedstadsregionen for at kunne drives rentabelt og fagligt.
Kriterium 6	<i>Tilbuddene skal kunne dække målgruppernes særlige behov for specialiseret støtte og behandling gennem særlige fysiske rammer, særligt specialiserede kompetencer og/eller anvendelse af avanceret velfærdsteknologi.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er, at definere de tilbud, som imødekommer målgruppernes helt særlige behov gennem tilbuddets fysiske rammer, specialiserede kompetencer samt anvendelse af avanceret velfærdsteknologi.
Eksempler	<u>Fysiske rammer:</u> <i>Skærmede enheder, særligt aldersrettede miljøer, særligt rummelige omgivelser med plads til fysiske aktiviteter/udfoldelser, åbne vidder m.v.</i> <u>Specialiserede kompetencer:</u> <i>Ekspertviden hos enkelte medarbejdere og specialiserede tværfaglige kompetencer i sammensætningen af personalegruppen, der gør at målgruppen kan støttes og udvikles, anvendelse af anerkendte metoder, særlig viden om retsanbragte voksne, særlig tilgang til familie og pårørende m.v. Samtidig er et fokus på udviklingsperspektivet hos borgerne væsentligt.</i> <u>Avanceret velfærdsteknologi:</u> <i>Anvendelse af spiserobotter, kommunikationshjælpemidler m.v.</i> Ovenstående eksempler er ikke udtømmende, for hvad der kan defineres som værende nødvendigt for at imødekomme målgruppernes helt særlige behov. Definitionen afhænger af konkrete vurderinger af et givent tilbuds indsatser.

3.1. DE MEST SPECIALISEREDE TILBUD PÅ BØRNE- OG UNGEOMRÅDET

På baggrund af de opstillede kriterier er for 2018 udvalgt tre selvstændige tilbud målrettet målgrupper på børne- og ungeområdet med helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling, som vurderes lever op til kriterierne på indeværende tidspunkt. Disse tre tilbud var også defineret som mest specialiserede i Udviklingsstrategierne for 2015-2017. Tilbuddene gennemgås nedenfor enkeltvis i skematisk form. Udvalget af tilbud er et udtryk for et øjebliksbillede af de eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.

To af de udvalgte tilbud er helhedstilbud, som omfatter flere tilbud efter paragrafferne i Serviceloven og Folkeskoleloven (fx § 32, § 66 nr. 6 og § 20 stk. 2), og som i sig selv er vurderet helt unikke. Tilbuddene er følgende (i ikke-prioriteret rækkefølge):

- ▶ Børneungecenter for Rehabilitering
- ▶ Nødebogård
- ▶ Sofieskolen¹.

Nedenfor beskrives de udvalgte tilbud på børne- og ungeområdet enkeltvis i forhold til målgruppe, driftsherre, opfyldelse af kriterier samt øvrige opmærksomhedspunkter.

¹ Tilbud er et selvejende tilbud med driftsoverenskomst med Gladsaxe Kommune, og følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte i hovedstadsregionen.

Tilbud:		Børneungecenter for Rehabilitering
Paragraf:	Ambulant behandlingstilbud tilbud (SEL § 11 stk. 4, SUL § 20 stk. 3 og § 140)	
Målgruppe:	Børn og unge med erhvervet hjerneskade	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. Volumen	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet	Nej	- Tilbuddets målgruppe er børn og unge med erhvervet hjerneskade. Der er ikke nødvendigvis tale om en høj kompleksitet i målgruppen i forhold til definitionen i kriteriet. Tilbuddet lever derfor på nuværende tidspunkt ikke op til kriteriet.
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Tilbuddet sælger pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland. Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Tilbuddets målgruppe har så særlige behov, at behovene ikke aktuelt kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. Optageområde	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til minimum hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	- Tilbuddet har helt særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppens særlige behov. - Tilbuddet tilbyder højt specialiserede, intensive forløb, omfattende sproglig og fysisk træning, kognitiv rehabilitering i fase 3 genoptræning m.v. - Tilbuddet har en tværfaglig sammensætning af specialiserede personalekompetencer. - Tilbuddet yder desuden sparring (konsulentbistand) til kommuner.
Særlig opmærksomhed		- Der er aktuelt ingen særlig opmærksomhed.

Tilbud:		Nødebogård
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 36, § 66 nr. 6 inkl. aflastning, FSL § 20 stk. 2)	
Målgruppe:	Børn og unge med sværest grad af sindslidelse	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. Volumen	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet	Ja	- Tilbuddets målgruppe er typisk unge med sværest grad af sindslidelse. Der er tale om de svageste inden for målgruppen med lavest funktionsniveau, som omfatter unge med multiple kompleksiteter. Tilbuddet opfylder på nuværende tidspunkt kriteriet.
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Tilbuddets målgruppe har, grundet sin høje kompleksitet, så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for unge med netop denne problemstilling i regionen.
5. Optageområde	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	- Særlig høj specialiseret viden og videnmiljø (tværfagligt). - Særlig tæt samarbejde med psykiatrien og sammensætningen af faglige kompetencer er afgørende for tilbuddets særlige funktion.
Særlig opmærksomhed		- Der er blevet foretaget en række ændringer omkring den særlig skærmede enhed under Nødebogård, Mikkello. Tilbuddet er blevet sammenlagt med Haraldslund, som ligger i Bagsværd, der er blevet foretaget nogle personalemæssige ændringer med henblik på at sikre den nødvendige tværfaglighed. Derudover er der foretaget en reduktion i antallet af pladser.

Tilbud:	Sofieskolen	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 32, § 36, § 66 nr. 6, FSL § 20 stk. 2)	
Målgruppe:	Børn og unge med laveste funktionsniveau inden for autisme samt kognitiv udviklingshæmning	
Driftsherre:	Selvejende med driftsoverenskomst med Gladsaxe Kommune	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
<i>1. Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
<i>2. Komplexitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er børn og unge med de laveste funktionsniveauer inden for autisme samt kognitiv udviklingshæmning, og dermed svære og multiple kompleksiteter. Tilbuddet lever på nuværende tidspunkt op til kriteriet.
<i>3. Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
<i>4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Helhedstilbuddet til denne målgruppe, som det ses på Sofieskolen, findes ikke på nuværende tidspunkt i andre tilbud i hovedstadsregionen. Målgruppens helt særlige behov kan på nuværende tidspunkt ikke imødekommes i andre eksisterende tilbud.
<i>5. Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet modtager i dag børn og unge fra hele Sjælland, og har brug for et optageområde af hovedstadsregionens størrelse.
<i>6. Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Særligt aldersrettede miljøer for målgruppen. Det er helhedstilbuddet og sammenhængen mellem de forskellige tilbud, som gør Sofieskolen unik. - Særlig socialpædagogisk tilgang og specialiseret viden om den afgrænsede målgruppe.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Tilbuddet planlægger en modernisering af afdelinger, der forventes færdig om et par år.

3.2. DE MEST SPECIALISEREDE TILBUD PÅ VOKSENOMRÅDET

På baggrund af de opstillede kriterier er der på voksenområdet udvalgt seks selvstændige tilbud målrettet målgrupper med helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling, som på indværende tidspunkt lever op til kriterierne. Disse seks tilbud var også defineret som mest specialiserede i Udviklingsstrategierne for 2015-2017. Udvalget af tilbud er et udtryk for et øjebliksbillede af de eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.

Flere af de seks tilbud er helhedstilbud, som omfatter flere tilbud efter paragrafferne i Serviceloven (fx SEL § 104, § 107 og § 108). De første fire af tilbuddene er vurderet helt unikke, mens de sidste to tilbud er målrettet samme målgruppe. Således er der tale om seks tilbud, som er målrettet fem helt særlige målgrupper. Tilbuddene er følgende (i ikke-prioriteret rækkefølge):

- ▶ Blindenetværket
- ▶ Bredegård Døv/blindeafdeling²
- ▶ Jonstrupvang³
- ▶ Rønnegård
- ▶ Stokholtbuen
- ▶ Lyngdal.

Årsagen til, at der i det ene tilfælde er udvalgt to tilbud inden for samme målgruppe er, at disse tilbud begge på nuværende tidspunkt vurderes at leve op til kriterierne inden for den pågældende målgruppe, og samtidig er der stor efterspørgsel efter disse to tilbud. I den forbindelse skal det understreges, at der ikke nødvendigvis vil være behov for mere end ét tilbud målrettet de respektive målgrupper, såfremt efterspørgslen falder.

Nedenfor beskrives de udvalgte tilbud på voksenområdet enkeltvis i forhold til målgruppe, driftsherre, opfyldelse af kriterier samt øvrige opmærksomhedspunkter.

² Tilbud er et selvejende tilbud med driftsoverenskomst med Region Hovedstaden, og følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte i hovedstadsregionen.

³ Tilbud er et selvejende tilbud med driftsoverenskomst med Region Hovedstaden, og følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte i hovedstadsregionen.

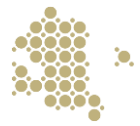
Tilbud:	Blindenetværket	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)	
Målgruppe:	Voksne multihandicappede, der samtidig er blinde eller svagtseende	
Driftsherre:	Gentofte Kommune	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
<i>1. Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
<i>2. Komplexitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne multihandicappede, der samtidig er blinde eller svagtseende. Der er tale om en gruppe af de allersvageste borgere med lavest funktionsniveau, som omfatter borgere med multiple kompleksiteter, herunder udviklingshæmning, fysiske handicaps, autismspektrumforstyrrelser, manglende sprog m.v. Tilbuddet lever op til kriteriet.
<i>3. Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Tilbuddet sælger pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland. Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
<i>4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe, grundet sin høje kompleksitet, har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for personer med netop denne problemstilling i regionen.
<i>5. Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til minimum hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
<i>6. Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddet har særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppen. - Tilbuddet har opbygget et særligt miljø for målgruppen, hvor borgerne er inddelt i afdelinger efter aldersgrupper. - Tilbuddet er beliggende i et lukket område afskærmet fra trafik m.v. - Tilbuddet besidder specialiseret ekspertise inden for kommunikation med målgruppe, neuropædagogik (sansestimulation). - Tilbuddet anvender særlige velfærdsteknologiske hjælpemidler.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Der kan på sigt forventes faldende efterspørgsel på grund af fald i diagnose som følge af fosterdiagnostik. - Tilbuddets er til dels målrettet samme målgruppe som Blindenetværket.

Tilbud:	Bredegård Døv/blindeafdeling	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)	
Målgruppe:	Voksne døvblindfødte	
Driftsherre:	Selvejende tilbud med driftsoverenskomst med Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Målgruppen for tilbuddets døv/blindeafdeling er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne døvblindfødte. Der er tale om en af de svageste grupper af borgere med lavest funktionsniveau, som omfatter borgere med multiple kompleksiteter, herunder syns- og hørenedsættelse, udviklingshæmning m.v.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe, grundet sin høje kompleksitet, har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for personer med netop denne problemstilling i regionen.
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddets døv/blindeafdeling har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddets døv/blindeafdeling har særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppen. - Tilbuddets døv/blindeafdeling besidder særlig specialiseret viden om kommunikation med målgruppen, herunder taktilt tegnsprog, haptisk kommunikation m.v. - Tilbuddet døv/blindeafdeling imødekommer målgruppens behov for 1:1 støtte i alle former for aktiviteter. - Tilbuddet døv/blindeafdeling har et unikt miljø for målgruppen. - Tilbuddet døv/blindeafdeling anvender særlige velfærdsteknologiske hjælpemidler.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Det er alene tilbuddets døv/blindeafdeling, der betragtes som unikt. - Tilbuddets øvrige tilbud er til dels målrettet samme målgruppe som Blindenetværket.

Tilbud:	Jonstrupvang	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)	
Målgruppe:	Voksne spastikere med svære kognitive vanskeligheder og fysiske funktionsnedsættelser	
Driftsherre:	Selvejende tilbud med driftsoverenskomst med Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne spastikere. Der er tale om en gruppe af de svageste borgere, med svære kognitive vanskeligheder og store fysiske funktionsnedsættelser, der ikke kan rummes i egen bolig. Tilbuddet opfylder på nuværende tidspunkt kriteriet.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Hyppigheden af tilfælde inden for målgruppen er så sjældne, at hovedparten af kommunerne i hovedstadsregionen ikke kan imødekomme målgruppens behov alene eller i klynger. - Dog findes enkelstående eksempler på, at nogle kommuner godt kan varetage målgruppen inden for eget regi. Således kan det være muligt for en enkelt kommune eller en klynge af kommuner at varetage målgruppens behov.
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet sælger både pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland, og har således behov for et optageområde svarende til regionens størrelse for at kunne drives rentabelt. - Dog kan det i visse tilfælde være rentabelt for en enkelt kommune eller en klynge af kommuner at drive et tilbud for målgruppen, jf. kriterium 4.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddet har og udvikler særlige fysiske rammer tilpasset målgruppen samt et særligt miljø for målgruppen, hvor unge-miljøet særligt fremhæves. - Tilbuddet har en tværfaglig sammensætning af personalet, som giver mulighed for en individualiseret tilgang til målgruppen. - Tilbuddet besidder en særlig viden om kommunikation med målgruppen og stor fokus på at udvikle målgruppens egenmestring og ressourcer. - Tilbuddet anvender og deltager i udvikling af særlige teknologiske hjælpemidler, såsom spiserobotter, kommunikationshjælpemidler m.v.
Særlig opmærksomhed		- Der er aktuelt ingen særlig opmærksomhed.

Tilbud:	Rønnegård	
Paragraf:	SEL § 103, § 108	
Målgruppe:	Voksne med udviklingshæmning som hoveddiagnose kombineret med svære personlighedsforstyrrelser, udadreagerende og selvskadende adfærd samt personer med tilsyns- og anbringelsesdomme.	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne med udviklingshæmning som hoveddiagnose kombineret med svære personlighedsforstyrrelser, udadreagerende og selvskadende adfærd samt ikke-personfarlig kriminalitet. - Hertil har flere inden for tilbuddets målgruppe tilsyns- og/eller anbringelsesdomme. - Tilbuddet lever på nuværende tidspunkt op til kriteriet.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe har, grundet sin høje kompleksitet, så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet dækker hele hovedstadsregionen. Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddet er beliggende i landlige omgivelser, der kan tilgodese målgruppens behov for plads og rum. - Tilbuddet besidder særlig viden om målgruppen, herunder neuropædagogik, viden om særlige juridiske forpligtelser og tilgangen til målgruppen. - Tilbuddets skærmede enheder vurderes afgørende. - Tilbuddet har tre særforanstaltninger i tilknytning til de øvrige pladser, som vurderes unikke (og overvejer at udbygge). - Tilbuddet kan etablere særlige projekter jf. SEL § 107.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Efterspørgslen er på nuværende tidspunkt generelt større end udbuddet af pladser. - Tilbuddet har igangsat en proces med at byggemodne nabogrunden med henblik på at kunne etablere flere enkeltmandsprojekter, som der er særlig efterspørgsel på.

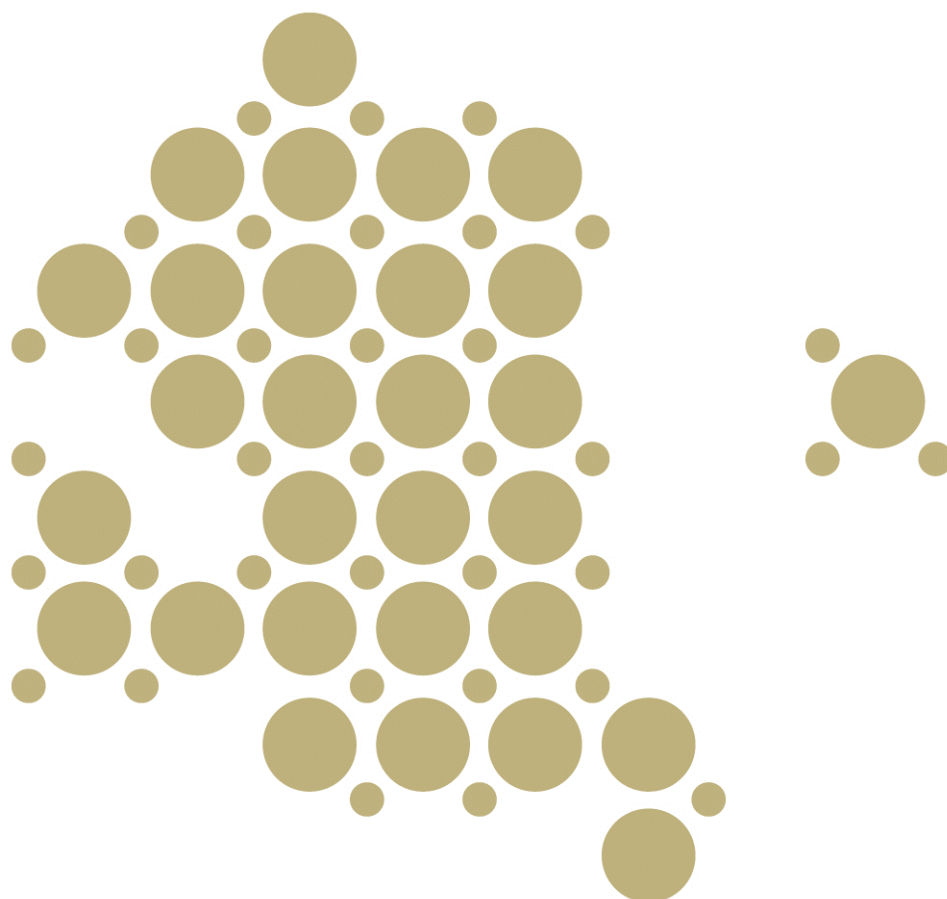

Tilbud:	Stokholtbuen	
Paragraf:	SEL § 104, § 108 (skærmede enheder/domæner)	
Målgruppe:	Voksne med svære udviklingsforstyrrelser/svær autisme og problemskabende adfærd.	
Driftsherrer:	Ballerup Kommune	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
<i>1. Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe for de skærmede enheder/domæner er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
<i>2. Komplexitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne med svære udviklingsforstyrrelser/ svær autisme og problemskabende adfærd, der typisk har behov for 1:1 normering. Tilbuddets skærmede enheder/domæner lever på nuværende tidspunkt op til kriteriet.
<i>3. Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud i form af skærmede enheder/domæner til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen. Dette kriterium vægter særligt højt i task forcens vurdering af tilbuddet.
<i>4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe har, grundet graden af kompleksitet, meget store vanskeligheder ved at indgå i sammenhæng med andre mennesker. Behovene hos tilbuddets målgruppe vurderes derfor ikke at kunne imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
<i>5. Optageområde</i>	Nej	- Der findes på nuværende tidspunkt to ligestillede tilbud med skærmede enheder/domæner, der er målrettet denne målgruppe, hvorfor dette kriterium ikke er opfyldt. På nuværende tidspunkt er der således grundlag for at drive mere end ét tilbud i regionen. Hvis efterspørgslen falder, kan der dog være behov for at genvurdere behovet for to tilbud i regionen.
<i>6. Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddets skærmede enheder/domæner vurderes unikke, og er i mange tilfælde alternativ til enkeltmandsprojekter. - Tilbuddet besidder særlig faglig kompetence og særlig viden om målrettede metoder.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Det er <u>alene</u> tilbuddets skærmede enheder/domæner, der vurderes som unikke, og som således karakteriseres som mest specialiseret. - Der er flere tilbud målrettet autister i hovedstadsregionen, men de øvrige tilbud lever aktuelt ikke op til kriterium 1 og 2.

Tilbud:	Lyngdal	
Paragraf:	SEL § 104, § 108 (skærmede enheder/domæner)	
Målgruppe:	Voksne med svære udviklingsforstyrrelser/svær autisme og problemskabende adfærd.	
Driftsherrer:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
<i>1. Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe for de skærmede enheder/domæner er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
<i>2. Komplexitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne med svære udviklingsforstyrrelser/ svær autisme og problemskabende adfærd, der typisk har behov for 1:1 normering. Tilbuddets skærmede enheder/domæner lever på nuværende tidspunkt op til kriteriet.
<i>3. Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud i form af skærmede enheder/domæner til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen. Dette kriterium vægter særligt højt i task forcens vurdering af tilbuddet.
<i>4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe har, grundet graden af kompleksitet, meget store vanskeligheder ved at indgå i sammenhæng med andre mennesker. Behovene hos tilbuddets målgruppe vurderes derfor ikke at kunne imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
<i>5. Optageområde</i>	Nej	- Der findes på nuværende tidspunkt to ligestillede tilbud med skærmede enheder/domæner, der er målrettet denne målgruppe, hvorfor dette kriterium ikke er opfyldt. På nuværende tidspunkt er der således grundlag for at drive mere end ét tilbud i regionen. Hvis efterspørgslen falder, kan der dog være behov for at genvurdere behovet for to tilbud i regionen.
<i>6. Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddets skærmede enheder/domæner vurderes unikke, og er i mange tilfælde alternativ til enkeltmandsprojekter. - Tilbuddet besidder særlig faglig kompetence og særlig viden om målrettede metoder.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Det er <u>alene</u> tilbuddets skærmede enheder/domæner, der vurderes som unikke, og som således karakteriseres som mest specialiseret. - Der er flere tilbud målrettet autister i hovedstadsregionen, men de øvrige tilbud lever aktuelt ikke op til kriterium 1 og 2.

Bilag 2 - Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018

Udvikling i kapacitet og belægning i tilbudstyper fordelt på målgrupper i Udviklingsstrategien

**Kommuner i hovedstadsregionen og Region
Hovedstaden**

2018

UDVIKLING I KAPACITET OG BELÆGNING I MÅLGRUPPER INDEN FOR PÅ DET HØJT SPECIALISEREDE BØRNE- OG UNGEOMRÅDE

På børne- og ungeområdet følges i regi af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018 16 højt specialiserede døgn- og dagtilbud efter paragrafferne i Serviceloven. De højt specialiserede tilbud er målrettet målgrupperne *børn og unge med psykiske vanskeligheder, udviklingsforstyrrelser og udviklingshæmning*. Sammenlagt omfatter de 16 højt specialiserede tilbud 262 døgn- og dagpladser i 2018.

Generelt har der siden 2007 været en nedgang i tilbud og pladser på børne- og ungeområdet inden for Udviklingsstrategiens områder grundet kommunernes strategier om inklusion og mindst mulige indgribende indsatser i nærmiljøet. Denne udvikling ser ud til at have fundet et niveau, hvor området forventes at være stillet mere i bero fremover. Siden 2014 er der således kun foretaget mindre op- og nedjusteringer i antallet af døgn- og dagpladser i tilbuddene til børn og unge. Driftsherrerne har på tidspunktet for udarbejdelsen af Udviklingsstrategi 2018 ikke truffet konkret beslutninger om ændring i antal pladser i tilbuddene i 2018 og 2019.

I 2016 var den gennemsnitlige belægning i de 16 døgn- og dagtilbud på 97 procent. Belægningen svinger fra 71 til 113 procent inden for de forskellige tilbudstyper og målgrupper.

Desuden omfatter børne- og ungeområdet to ambulante tilbud for børn og unge med henholdsvis fysisk funktionsnedsættelse og erhvervet hjerneskade samt fire kommunikationscentre.

I forhold til udbuddet af pladser og ydelser inden for alle målgrupper på børne- og ungeområdet på de højt specialiserede tilbud, der er omfattet af Udviklingsstrategi 2018, oplever kommunerne, at der gennemgående er sammenhæng med kommunernes behov herfor. På baggrund heraf vurderes der ikke aktuelt at være behov for i 2018 at indgå tværkommunale aftaler og/eller aftaler mellem kommunerne og Region Hovedstaden om konkrete reguleringer af tilbud eller pladser omfattet af Udviklingsstrategi 2018.

Generelt oplever kommunerne ingen akutte problemstillinger i forhold til sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel inden for de forskellige målgrupper på børne- og ungeområdet. Det opleves også i overvejende grad, at de højt specialiserede tilbud, som benyttes, har kompetencer og rammer til at yde en kvalificeret indsats.

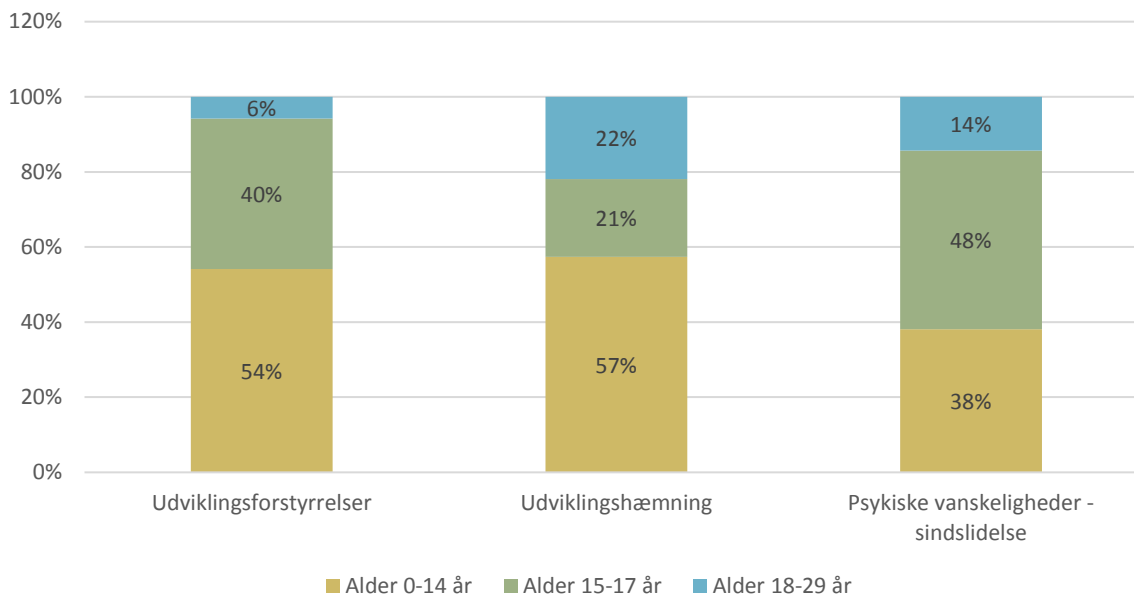
ANVENDELSEN AF TILBUDSVIFTEN

Driftsherrernes indberetninger om, hvilke børn og unge der pr. 31. december 2016 var indskrevet på de døgntilbud, der er omfattet af Udviklingsstrategi 2018, giver et billede af, at det hovedsageligt var børn og unge med samtidige svære kompleksiteter såsom svære fysiske funktionsnedsættelser kombineret med svære psykiske lidelser, stærk udadreagerende adfærd og svage familieressourcer, der var indskrevet på disse tilbud. Det vil sige børn og unge med svære eller fuldstændige problemer eller begrænsninger. Dette stemmer overens med kommunernes strategier om mindst mulig indgribende indsatser, hvilket i praksis betyder, at i det omfang, at det er muligt at finde målrettede løsninger i barnets/den unges nærmiljø, iværksætter kommunerne disse, hvorved det i udgangspunktet primært er børn og unge med de mest komplekse problemstillinger, der indskrives på de højt specialiserede døgntilbud.

Derudover viser indberetningerne, at over halvdelen af de børn og unge, der var indskrevet på døgntilbuddene målrettet udviklingsforstyrrelser og udviklingshæmning var i aldersgruppe 0-14 år, mens den største procentvise andel af børn og unge indskrevet på døgntilbud målrettet psykiske vanskeligheder var inden for aldersgruppen 15-17 år, jf. figur 1 nedenfor. Dette svarer i store træk til den indberettede aldersfordeling i 2015.

Figur 1: Aldersfordeling i døgntilbud til børn og unge fordelt på tilbuddenes primære målgrupper

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

I tabel 1 til 4 fremgår oversigter over udviklingen i kapacitet og belægning i de højt specialiserede tilbud til børn og unge fordelt på målgrupper og tilbudstyper efter paragraffer i Serviceloven.

Tabel 1: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet børn og unge med udviklingsforstyrrelser

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Udvikling 2014-2018
§ 32	1	Pladstal	8	8	8	8	8	8	0%
		Pladsforbrug i alt	4,6	7,1	6,7				
		Belægningsprocent	57%	88%	84%				
§ 36	1	Pladstal	25	25	25	25	25	25	0%
		Pladsforbrug i alt	19,8	19,4	23,5				
		Belægningsprocent	79%	77%	94%				
§ 66 nr. 6	1	Pladstal	17	17	17	17	17	17	0%
		Pladsforbrug i alt	19,0	19,3	16,4				
		Belægningsprocent	112%	113%	97%				
§ 66 nr. 6 afl	2	Pladstal	13	13	14	14	14	14	8%
		Pladsforbrug i alt	12,7	12,4	15,9				
		Belægningsprocent	98%	95%	113%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Tabel 2: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet børn og unge med udviklingshæmning

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst							Udvikling
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014-2018
§ 32	1	Pladstal	32	32	35	35	35	35	9%
		Pladsforbrug i alt	36,0	37,4	36,6				
		Belægningsprocent	112%	117%	105%				
§ 66 nr. 6	1	Pladstal	21	21	19	20	20	20	-5%
		Pladsforbrug i alt	20,3	19,6	20,7				
		Belægningsprocent	97%	93%	109%				
§ 66 nr. 6 og § 107	3	Pladstal	44	45	42	42	42	42	-5%
		Pladsforbrug i alt	43,6	42,9	41,9				
		Belægningsprocent	99%	95%	100%				
§ 66 nr. 6 afl	2	Pladstal	62	61	59	59	59	59	-5%
		Pladsforbrug i alt	54,1	53,2	58,9				
		Belægningsprocent	87%	87%	100%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Tabel 3: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet børn og unge med psykiske vanskeligheder - sindslidelse

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst							Udvikling
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014-2018
§ 36	1	Pladstal	8	8	8	8	8	8	0%
		Pladsforbrug i alt	8,2	6,4	7,8				
		Belægningsprocent	103%	79%	97%				
§ 66 nr. 6	1	Pladstal	28	29	28	28	28	28	0%
		Pladsforbrug i alt	27,9	25,9	19,9				
		Belægningsprocent	100%	89%	71%				
§ 66 nr. 6 og § 107	1	Pladstal	5	5	6	6	6	6	20%
		Pladsforbrug i alt	5,9	6,6	5,5				
		Belægningsprocent	118%	132%	91%				
§ 66 nr. 6 afl	1	Pladstal	1	1	0,1	0,1	0,1	0,1	-90%
		Pladsforbrug i alt	0,2	0,1	0,6				
		Belægningsprocent	16%	9%	596%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Nødbogård aflastningstilbud efter § 66 nr. 6 anvender fleksible pladser. Antallet på 0,1 plads er således ikke et udtryk for den reelle kapacitet, som tilpasses efter efterspørgslen.

Tabel 4: Udvikling i antal aktive sager i kommunikationscentre til børn og unge

Antal tilbud 2018	Tekst				Udvikling
		2014	2015	2016	2014-2016
4	Antal aktive sager (cpr. nr.)	838	871	943	13%

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Fra og med Rammeaftale 2018 indgår Kommunikationscenter Bornholm i Udviklingsstrategien. Stigningen i antal aktive sager i 2016 skyldes delvist tilføjeelsen af Kommunikationscenter Bornholm.

UDVIKLING I KAPACITET OG BELÆGNING I MÅLGRUPPER INDEN FOR PÅ DET HØJT SPECIALISEREDE VOKSENOMRÅDE

På voksenområdet følges i regi af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018 123 døgn- og dagtilbud samt 3 ambulante tilbud til voksne med stofmisbrug efter paragrafferne i Serviceloven og Sundhedsloven. Tilbuddene er målrettet ni overordnede målgrupper inden for voksenområdet (*voksne med psykiske vanskeligheder, udviklingshæmning, udviklingsforstyrrelser, fysisk funktionsnedsættelse, erhvervet hjerneskade, stofmisbrug, samt overgreb og hjemløshed*). Tilbuddene omfatter i 2018 sammenlagt 3.241 døgn- og dagpladser samt 1.422 ambulante forløb til stofmisbrugere. Desuden omfatter Udviklingsstrategien på voksenområdet fire kommunikationscentre, som i 2016 havde 14.212 aktive sager.

Generelt ligger antallet af pladser i døgn- og dagtilbud i de højt specialiserede tilbud til voksne nogenlunde stabilt i perioden 2014 til 2018. Dog ses en ikke uvæsentlig stigning i antallet af pladser i herberger efter § 110 på cirka 20 procent fra 2014 til 2018, hvilket primært skyldes en opnormering af pladserne i de regionale tilbud, hvor man oplever en øget efterspørgsel.

Ifølge driftsherrernes indberetninger er der ikke truffet konkrete beslutninger om ændringer i antallet af pladser i 2018 og 2019.

I 2016 var den gennemsnitlige belægning for døgn- og dagtilbuddene på 95 procent, hvilket er et fald i forhold til 2015. Belægningen svinger fra 77 til 148 procent inden for de forskellige tilbudstyper og målgrupper, jf. tabel 5-12.

Den høje belægning på 148 procent kan konstateres inden for aktivitets- og samværstilbud til voksne med psykiske vanskeligheder efter Servicelovens § 104. Det drejer sig om 3 tilbud i hovedstadsregionen med en samlet kapacitet på otte pladser, hvor der i 2016 var en overbelægning på knap fire pladser. Et enkelt tilbud har grundet den høje belægning opnormeret med en plads i 2017.

I forhold til udbuddet af pladser og ydelser inden for alle målgrupper på voksenområdet på de højt specialiserede tilbud, der er omfattet af Udviklingsstrategi 2018, oplever kommunerne, at der gennemgående er sammenhæng med kommunernes behov herfor. På baggrund heraf vurderes der ikke aktuelt at være behov for i 2018 at indgå tværkommunale aftaler og/eller aftaler mellem kommunerne og Region Hovedstaden om konkrete reguleringer af tilbud eller pladser omfattet af Udviklingsstrategi 2018.

Generelt oplever kommunerne ingen akutte problemstillinger i forhold til sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel inden for de forskellige målgrupper på voksenområdet. Det opleves også i overvejende grad, at de højt specialiserede tilbud, som benyttes, har kompetencer og rammer til at yde en kvalificeret indsats.

ANVENDELSEN AF TILBUDSVIFTEN

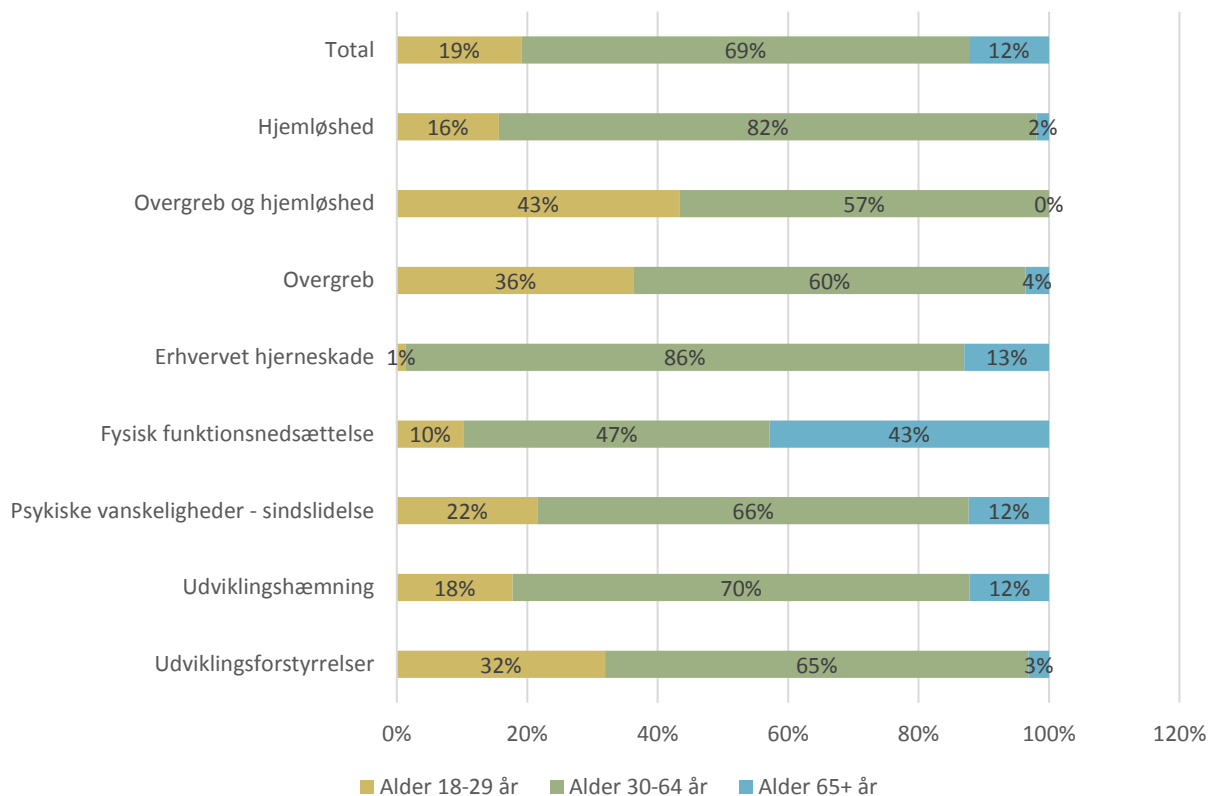
Driftsherrernes indberetninger om, hvilke mennesker der pr. 31. december 2016 var indskrevet på botilbud, der er omfattet af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018 giver et billede af, at det hovedsageligt var mennesker med samtidige svære kompleksiteter. Det vil sige mennesker med svære eller fuldstændige problemer, svarende til D og E i Voksenudredningsmetoden skala for funktionsevneniveau. Dette var dog ikke tilfældet for tilbud målrettet voksne hjemløse og voksne udsat for overgreb (herberger og krisecentre), hvor borgerne typisk har et betydeligt højere funktionsevneniveau.

Derudover viser indberetningerne, at den største andel af de mennesker, der var indskrevet på botilbuddene var i aldersgruppen 30-64 år. Dog er billedet noget anderledes for botilbud målrettet voksne med fysisk funktionsnedsættelse, hvor der pr. 31. december 2016 var indskrevet en betydelig større andel

voksne i aldersgruppen 65 år og derover end på de øvrige tilbud, jf. figur 2 nedenfor. Denne fordeling svarer i store træk til den indberettede aldersfordeling i 2015.

Figur 2: Aldersfordeling på botilbud til voksne fordelt på tilbuddenes primære målgrupper

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

I tabel 5 til 12 fremgår oversigter over udviklingen i kapacitet og belægning i de højt specialiserede tilbud til voksne på målgrupper og tilbudstyper efter paragraffer i Serviceloven.

Tabel 5: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med udviklingsforstyrrelser

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Udvikling 2014-2018
§ 104	7	Pladstal	133	138	140	140	140	140	5%
		Pladsforbrug i alt	129,7	133,8	136,5				
		Belægningsprocent	98%	97%	98%				
§ 105, stk. 2	3	Pladstal	81	84	84	84	84	84	4%
		Pladsforbrug i alt	82,1	81,7	82,8				
		Belægningsprocent	101%	97%	99%				
§ 107	1	Pladstal	5	3	3	3	3	3	-40%
		Pladsforbrug i alt	2,8	2,4	3,5				
		Belægningsprocent	55%	81%	117%				
§ 108	7	Pladstal	99	99	102	102	102	102	3%
		Pladsforbrug i alt	98,0	99,9	101,3				
		Belægningsprocent	99%	101%	99%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Tabel 6: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med fysisk funktionsnedsættelse

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Udvikling 2014-2018
§ 104	2	Pladstal	43	43	43	43	43	43	0%
		Pladsforbrug i alt	41,8	39,1	33,0				
		Belægningsprocent	97%	91%	77%				
§ 108	2	Pladstal	112	112	112	112	112	112	0%
		Pladsforbrug i alt	111,1	109,1	109,8				
		Belægningsprocent	99%	97%	98%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Tabel 7: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med erhvervet hjerneskade

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Udvikling 2014-2018
§ 104	2	Pladstal	24	24	24	24	24	24	0%
		Pladsforbrug i alt	24,2	24,9	24,7				
		Belægningsprocent	101%	104%	103%				
§ 107	1	Pladstal	-	-	-	2	2	2	-
		Pladsforbrug i alt							
		Belægningsprocent							
§ 108	2	Pladstal	90	90	90	90	90	90	0%
		Pladsforbrug i alt	89,1	90,0	87,1				
		Belægningsprocent	99%	100%	97%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Taxhuset har i 2017 startet to udredningspladser efter § 107.

Tabel 8: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med udviklingshæmning

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Udvikling 2014-2018
§ 103	2	Pladstal	46	40	38	38	38	38	-17%
		Pladsforbrug i alt	43,9	38,2	41,2				
		Belægningsprocent	95%	95%	108%				
§ 104	19	Pladstal	909,5	908,5	925,5	915,5	915,5	915,5	1%
		Pladsforbrug i alt	922,3	883,5	864,6				
		Belægningsprocent	101%	97%	93%				
§ 105, stk. 2	15	Pladstal	318	318	318	313	313	313	-2%
		Pladsforbrug i alt	290,3	281,3	315,3				
		Belægningsprocent	91%	88%	99%				
§ 107	4	Pladstal	38	41	41	38	38	38	0%
		Pladsforbrug i alt	37,8	39,9	42,9				
		Belægningsprocent	99%	97%	105%				
§ 107 afl	1	Pladstal	10,5	10,5	12,5	12,5	12,5	12,5	19%
		Pladsforbrug i alt	10,4	11,7	13,0				
		Belægningsprocent	99%	112%	104%				
§ 108	19	Pladstal	554	546	543	545	545	545	-2%
		Pladsforbrug i alt	536,8	534,5	524,9				
		Belægningsprocent	97%	98%	97%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Tabel 9: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med psykiske vanskeligheder - sindslidelse

Paragraf	Antal tilbud								Udvikling 2014-2018
	2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
§ 104	3	Pladstal	7	7	8	9	9	9	29%
		Pladsforbrug i alt	7,3	6,7	11,9				
		Belægningsprocent	104%	95%	148%				
§ 105, stk. 2	2	Pladstal	56	56	56	56	56	56	0%
		Pladsforbrug i alt	54,0	54,1	54,6				
		Belægningsprocent	96%	97%	98%				
§ 107	7	Pladstal	82	87	87	88	88	88	7%
		Pladsforbrug i alt	80,6	75,2	92,5				
		Belægningsprocent	98%	86%	106%				
§ 107 og § 108	5	Pladstal	110	113	116	116	116	116	5%
		Pladsforbrug i alt	109,7	115,0	114,8				
		Belægningsprocent	100%	102%	99%				
§ 108	5	Pladstal	174	175	167	166	166	166	-5%
		Pladsforbrug i alt	169,0	197,2	151,8				
		Belægningsprocent	97%	113%	91%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Der er ikke indberettet belægning for Lunden §§ 103/104.

Tabel 10: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne udsat for hjemløshed og overgreb

Paragraf	Antal tilbud								Udvikling 2014-2018
	2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
§ 110	9	Pladstal	177	184	203	201	213	213	20%
		Pladsforbrug i alt	182,4	189,3	210,0				
		Belægningsprocent	103%	103%	103%				
§ 109	4	Pladstal	29	29	31	29	33	33	14%
		Pladsforbrug i alt	27,4	27,2	27,9				
		Belægningsprocent	94%	94%	91%				
§ 109 og § 110	1	Pladstal	25	29	29	29	29	29	16%
		Pladsforbrug i alt	25,8	25,5	29,9				
		Belægningsprocent	103%	88%	103%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Fra og med Rammeaftale 2018 indgår Kvindekrisecenter Bornholm i Udviklingsstrategien, hvilket øger antal pladser efter § 109 med 4 pladser.

Tabel 11: Udvikling i kapacitet og belægning i ambulante tilbud målrettet voksne med stofmisbrug

Paragraf	Antal tilbud								Udvikling 2014-2018
	2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
§ 101	2	Pladstal	960	949	877	955	955	955	-1%
		Pladsforbrug i alt	723,4	751,1	893,9				
		Belægningsprocent	75%	79%	102%				
§ 142	1	Pladstal	720	709	703	467	467	467	-35%
		Pladsforbrug i alt	722,9	711,1	717,2				
		Belægningsprocent	100%	100%	102%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Der er fra og med 2017 ændret i KABS normering under SUL§142. Det skyldes, at alene borgere som er i substitutionsbehandling medregnes.

Tabel 12: Udvikling i antal aktive sager i kommunikationscentre til voksne

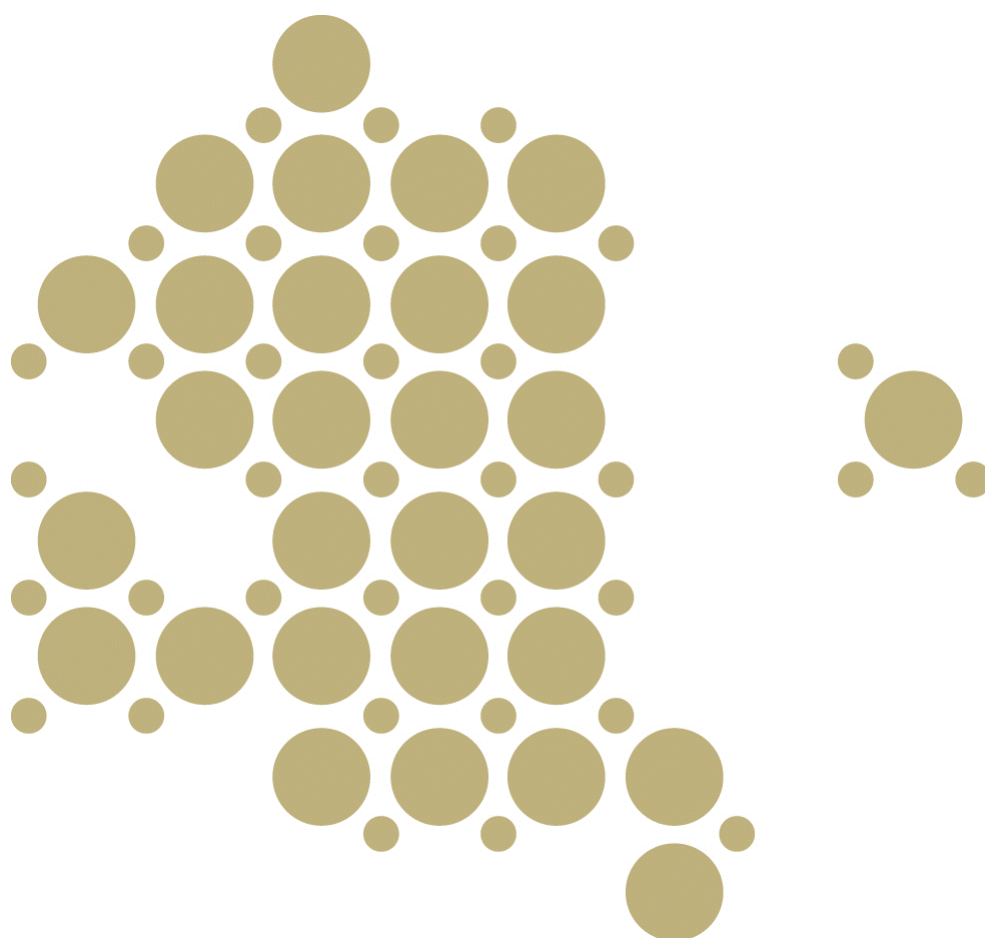

Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	Udvikling 2014-2016
4	Antal aktive sager (cpr. nr.)	9.702	9.964	14.212	46%

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018, Fælleskommunalt sekretariat, 2017.

Note: Fra og med Rammeaftale 2018 indgår Kommunikationscenter Bornholm i Udviklingsstrategien. Den store stigning i antal aktive sager i 2016 skyldes primært tilføjelsen af Kommunikationscenter Bornholm.

Bilag 3 - Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018

**Bagkatalog over projekter i regi af
rammeaftalen**

**Kommuner i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden
2018**

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Udviklingsprojekter omfattet af Udviklingsstrategien	4
2.1 Igangværende udviklingsprojekter	4
2.2 Afsluttede udviklingsprojekter	7
3. Vidensdelingsaktiviteter omfattet af Udviklingsstrategien	8
3.1 Igangværende vidensdelingsaktiviteter	8
3.2 Afholdte vidensdelingsaktiviteter.....	9
4. National Koordination	12

1. Indledning

Et formål med udviklingsstrategien er at fastsætte, hvilke udviklingstendenser og –perspektiver kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden oplever i forhold til tilbudstyper, målgrupper m.v. på det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, og således også hvilke særlige temaer og områder, der ønskes som fokus for det tværgående samarbejde i det pågældende år.

I forbindelse med udarbejdelsen af Rammeaftale 2017 påbegyndtes en proces i hovedstadsregionen med at nytænke rammeaftalen. Til Rammeaftale 2017 var fokus på at forenkle og fokusere selve rammeaftaledokumentet, så det blev mere tilgængeligt og målrettet det politiske niveau.

For Rammeaftale 2018 har fokus været på processen for udarbejdelse af rammeaftalen, hvor første skridt er taget i retning af at imødekomme følgende:

- Et ønske om på et tidligere tidspunkt at inddrage det politiske niveau i udvælgelsen af fokusområder, temaer m.v.
- Et ønske om at skabe en tydeligere inddragelse af brugerorganisationer i afdækning og udvælgelse af fokusområder, temaer m.v.
- Et ønske om at integrere beslutningsprocesserne vedrørende aftale om udvikling i udgifter per dag og udvælgelsen af fokusområder, temaer m.v. For på denne måde at skabe et helhedsorienteret blik på økonomi og kvalitet/indhold.

Omkring processen for Rammeaftale 2018 har der derfor indledningsvist været foretaget en kvalitativ afdækning af de oplevede udviklingstendenser og behov i kommunerne på administrativt og politisk niveau samt ved inddragelse af brugerorganisationer. I den forbindelse blev der afholdt et dialogmøde på tværs af kommuner, region og brugerorganisationer samt et dialogmøde for de relevante politiske fagudvalg i regionens kommuner og i Region Hovedstaden. Derudover havde Regionalt Dialogforum Hovedstaden, hvor der sidder fra Danske handicaporganisationer samt Skole og Forældre mulighed for at komme med forslag til fokusområder for 2018.

På baggrund af afdækningen har deltagere på dialogmøde for de politiske fagudvalg i kommunerne og Region Hovedstaden den 9. februar 2017 udvalgt to fokusområder for Rammeaftale 2018, henholdsvis:

- Børn og unge med Autisme Spektrum Forstyrrelser og ADHD
- Ældre med handicap og psykiske lidelser og behov for sundhedsfaglige indsatser.

De to fokusområder beskrives nærmere under afsnit 2.

Dette bilag omfatter korte opsummeringer af baggrund for og opnåede resultater for de udviklingsprojekter (afsnit 2), vidensdelingsaktiviteter (afsnit 3) og afrapporteringer i regi af den nationale koordination (afsnit 4), som har været omdrejningspunkt for det tværgående samarbejde i regi af Rammeaftalen de seneste to år.

2. Udviklingsprojekter omfattet af Udviklingsstrategien

Hovedstadsregionens udviklingsprojekter i regi af rammeaftalesamarbejdet igangsættes med henblik på at skabe ny viden om en målgruppe, indsatser, strukturer m.v. med henblik på at kunne fokusere og styrke koordinationen og samspillet mellem kommunerne i regionen og mellem kommuner og region om at sikre forsyningen af højt specialiserede sociale tilbud og specialundervisningstilbud. Rammen omkring udviklingsprojekterne kan tage afsæt i et fokusområde, der udpeges for Rammeaftalen, eller kan opstå som følge af et aktuelt behov.

Nedenfor er en kort opsummering af igangværende og afsluttede udviklingsprojekter i regi af rammeaftalerne de seneste to år.

2.1 Igangværende udviklingsprojekter

Børn og unge med Autisme Spektrum Forstyrrelser og ADHD

- Baggrund:**
- På det årlige dialogmøde for politikere den 9. februar 2017 blev området udvalgt som et af to fokusområder i Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018.
 - Flere og flere børn og unge bliver diagnosticeret med ASF og ADHD. Diagnosticeringen sker tidligere end førhen, og de diagnosticerede har ofte et lavt funktionsniveau. Kommunerne oplever derfor et øget behov for autismespecifikke tilbud, og flere kommuner forventer, at de vil få behov for at udvikle nye og alternative tilbud til børn og unge inden for disse målgrupper.

- Resultater:**
- Udviklingsprojektet pågår i 2018.
 - Det forventes, at fokusområdet behandles med henblik på at **få mere viden om kommunernes behov** for tilbud, faglige tilgange og samarbejde om tilbud til at styrke forudsætningerne for målrettede indsatser.

Periode: 2018

Læs mere: Kommissorium udarbejdes ultimo 2017 og vil derefter kunne findes på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk

Ældre med handicap og psykiske lidelser og behov for sundhedsydelse

- Baggrund:**
- På det årlige dialogmøde for politikere den 9. februar 2017 blev området udvalgt som et af to fokusområder i Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018.
 - Alderdom og generel alderssvækkelse blandt målgrupperne på voksenområdet er en udfordring, som kommunerne i hovedstadsregionen fortsat står overfor. Mennesker med handicap, psykiske lidelser, misbrug har i dag længere levealder end tidligere. Det er en udvikling som i disse og de kommende år sætter sig mere og mere igennem, og som fremhæves af kommunerne i hovedstadsregionen som en udfordring, da det stiller nye krav til, hvordan tilbuddene til disse målgrupper tilrettelægges.

- Resultater:**
- Udviklingsprojektet pågår i 2018.
 - Det forventes at fokusområdet behandles med henblik på at **få mere viden om kommunernes behov** for tilbud, faglige tilgange og samarbejde om tilbud til at styrke forudsætningerne for målrettede indsatser.

Periode: 2018

Læs mere: Kommissorium udarbejdes ultimo 2017 og vil derefter kunne findes på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk

Trygheds-Task force vedr. forebyggelse af vold på botilbud

Baggrund:

- Det er i forbindelse med Økonomiaftalen for 2017 besluttet, at kommunerne og regionerne i fællesskab skal oprette en midlertidig Task force i hver region til at understøtte botilbuddene i deres arbejde med at forebygge voldsepisoder.
- Målet med Task forcen er at fremme en helhedsorienteret rådgivning med de parter repræsenteret, som tilsammen har den fornødne kompetence til at yde specialiseret rådgivning.
- I hovedstadsregionen vil den midlertidige Task force fremadrettet blive betegnet som Trygheds-Task forcen, hvis overordnede formål er at yde rådgivning til botilbud og driftsherrer om anvendelse af tryghedsskabende rammer og tilgange for beboere og personale til forebyggelse af voldsepisoder.

Resultater:

- Udviklingsprojektet pågår, herunder udarbejdelse af **rammerne for Trygheds-Task Forcens virke**.
- Trygheds-Task forcen forventes etableret fra august 2017.

Periode: 2017-

Læs mere: Der vil til juli/august 2017 kunne læses mere om Trygheds-Task forcen på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk

Styrkede indsatser for børn, unge og voksne med spiseforstyrrelser

Baggrund:

- Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden har besluttet at styrke den sociale rehabiliteringsindsats og samarbejdet mellem behandlingspsykiatrien og kommunerne.
- Til dette formål er nedsat en arbejdsgruppe som skal udarbejde forslag til etablering af et tværsektorielt netværk, beskrive arbejdsgange mellem psykiatrien og de kommunale indsatser samt et tværkommunal task force. Arbejdsgruppen forventes at afrapportere ultimo 2017.

Resultater: Dette sker gennem tre konkrete tiltag:

1. Etablering af et **tværsektorielt netværk** for spiseforstyrrelser i hovedstadsregionen.
2. **Beskrivelse af arbejdsgange** mellem den regionale behandling og den kommunale rehabilitering på det sociale område til børn, unge og voksne med spiseforstyrrelser i hovedstadsregionen.
3. **Tværkommunal task force**, der skal understøtte kommunerne med at tilvejebringe og igangsætte de rette indsatser rettidigt.

Periode: 2017-

Læs mere: Der kan læses mere om udviklingsprojektet på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk

Børnehus Hovedstaden

Kommunernes anvendelse af Børnehus Hovedstaden

- Baggrund:**
- I forbindelse med indgåelse af rammeaftalen skal kommuner og region drøfte aktiviteter i og drift af børnehuset i regionen, jf. Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde §11.
 - Drøftelserne i forbindelse med Rammeaftale 2018 viste stor variation i kommunernes anvendelse af Børnehus Hovedstaden.
 - KKR Hovedstadens Embedsmandsudvalg for socialområdet og specialundervisning besluttede i forlængelse heraf at iværksætte en nærmere afdækning af kommunernes anvendelse af Børnehuset.

Resultater: Udviklingsprojektet pågår med forventet afslutning i 3. kvartal 2017.

Periode: 2017-

Læs mere: Der vil kunne læses mere om udviklingsprojektet på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk

FÆLLES MÅL

FOR DET TVÆRGÅENDE
SPECIALISEREDE SOCIALOMRÅDE
OG SPECIALUNDERVISNINGS-
OMRÅDET

Fælles mål for det tværgående højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet

- Baggrund:**
- Ligesom KKR Hovedstaden på sundhedsområdet har formuleret fælles sundhedspolitiske målsætninger, vil der være en stor værdi i at formulere fælles målsætninger på tværs af kommunerne og regionen for det tværgående specialiserede socialområde. De fælles mål kan give en klarere pejling af, hvad der skal prioriteres i det tværkommunale og tværsektorielle samarbejde, og muliggør benchmarking og læring på tværs af hovedstadsregionen.
 - Processen omkring implementeringen af de fælles mål er påbegyndt i 2017.
 - Formålet med de fælles mål er, at vi sammen som kommuner sætter vores egen dagsorden på det tværgående højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, hvor vi sammen kan give fagligt bedre og mere omkostningseffektive tilbud til borgerne. Når de 29 kommuner i hovedstadsregionen samarbejder og har et proaktivt sigte, står de desuden langt stærkere i forhold til det nationale fokus på, hvordan kommunerne løfter deres ansvar for det højt specialiserede socialområde, herunder forsyningsansvaret for de højt specialiserede indsatser.

- Resultater:**
- Fælles mål for det tværgående højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, der skal udgøre rammen for samarbejdet i regi af rammeaftalen i perioden 2017-2021.
 - Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden satser på få fælles mål, der er centrale i forhold til at kunne styrke og fokusere det eksisterende samarbejde på tværs af kommuner og mellem kommuner og region i regi af Rammeaftalen. Ønsket er at fokusere på få områder, hvor vi yder en betydelig fælles indsats.
 - Til hvert mål er der knyttet to konkrete indsatser, som skal bidrage til implementeringen og efterlevelsen af målene. Indsatserne skal gennemføres i løbet af den kommende valgperiode 2017-2021.
 - De fælles mål skal behandles politisk i perioden juni-oktober 2017.

Periode: 2016-

- Læs mere:**
- Kommissorium for udviklingsprojektet kan findes her: <http://www.rammeaftale-h.dk/da/igangvaerende/analyser-og-udviklingsprojekter/>
 - De fælles mål kan findes her: <http://www.rammeaftale-h.dk/da/rammeaftale/rammeaftale-2018/>

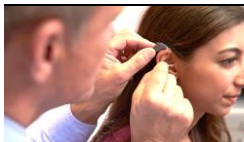

2.2 Afsluttede udviklingsprojekter

Anbefalinger til god praksis for anbragte børn og unges undervisning

- Baggrund:**
- Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden foretog i 2015 en kortlægning af anbragte børn og unges undervisning.
 - Baggrunden for kortlægningen var, at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold udmeldte anbragte børn og unges undervisning og uddannelse som et særligt opmærksomhedsområde i Rammeaftalen for 2015.
 - Undersøgelser af børn og unges gennemførelse af folkeskolen og deres efterfølgende uddannelsesniveau viste, at langt flere unge, der er eller har været anbragt, end unge uden anbringelse, ikke gennemfører folkeskolen og ikke får en videre uddannelse
- Resultater:**
- På baggrund af kortlægningen udarbejdede hovedstadsregionen **13 konkrete anbefalinger** for den gode praksis i forbindelse med anbragte børns skolegang, som kommunerne i regionen blev opfordret til at implementere.
 - For at sikre en bred **implementering** afholdt Hillerød Kommune på vegne af KKR Hovedstaden et **regionsdækkende gå-hjem-møde**, hvor anbefalingerne blev præsenteret og underbygget af nyeste forskning på området.
 - Flere kommuner i hovedstaden arbejder målrettet med at implementere anbefalingerne.
- Periode:** 2015-2016
- Læs mere:** <http://www.rammeaftale-h.dk/news/ga-hjem-mode-anbragte-born-og-unges-undervisning-2016/>

Et fremtidssikret kommunikationsområde

- Baggrund:**
- Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden besluttede i 2014 at gennemføre en kortlægning af regionens kommunikationscentre, herunder en evaluering af en eksisterende visitationsaftale vedr. kommunikationscentre.
 - Formålet var at skabe mere hensigtsmæssige organisatoriske og styringsmæssige rammer for samarbejdet mellem kommunerne og kommunikationscentre i hovedstadsregionen med henblik på at fremtidssikre området.
- Resultater:**
- Kortlægningen resulterede i en revideret **visitationsaftale** og en **skabelon for samarbejdsaftaler** mellem centre og kommuner, som giver mindre bureaukrati og nemmere adgang til centrenes ydelser for borgerne, samt i anbefalinger til, hvordan der sikres udvikling og fastholdelse af højt specialiserede ydelser til små målgrupper på kommunikationscentrene.
 - Resultatet blev **et forstærket samarbejde** mellem to af regionens kommunikationscentre om styrkelse af små specialer gennem samarbejde og tættere videndeling.
- Periode:** 2014-2016
- Læs mere:** <http://www.rammeaftale-h.dk/da/udgivelser/a2015/>

3. Vidensdelingsaktiviteter omfattet af Udviklingsstrategien

I forbindelse med udarbejdelsen af Styringsaftale 2014 igangsatte K29 en proces med henblik på at udarbejde en flerårig strategi for prisudviklingen i de takstbelagte tilbud på det specialiserede socialområde i hovedstadsregionen gældende fra 2015.

Som led heri blev der nedsat en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra K29 og KKR Hovedstadens Embedsmandsudvalg for Socialområdet og Specialundervisning.

Arbejdsgruppens arbejde udmundede blandt andet i en anbefaling om, at Embedsmandsudvalget for Socialområdet og Specialundervisning årligt skal udarbejde konkrete forslag til, hvordan kommunerne effektivt kan udveksle faglige og styringsmæssige metoder og erfaringer på det specialiserede socialområde.

Embedsmandsudvalget for socialområdet og specialundervisning besluttede, at der årligt i forbindelse med i udarbejdelsen af Udviklingsstrategien udvælges fokusområder, som skal være omdrejningspunkter for en særlig vidensdeling. Målsætningen er, at øget og systematisk vidensdeling på det specialiserede socialområde og området for specialundervisning skal bidrage til at sikre stadigt fokus på effektiv ressourceudnyttelse og innovativ udvikling af tilbud og indsatser i hovedstadsregionen.

Vidensdelingsaktiviteterne kan tilrettelægges på forskelle måder alt efter fokusområde og målgruppe for vidensdelingen. Gennem årene har der være rigtig gode erfaringer med at tilrettelægge aktiviteterne som et supplement af en regionsdækkende konference og et inspirationskatalog, der giver kommunerne aktuel bedste viden inden for udvalgte fokusområder. Fremover forventes der også at blive arbejdet med andre former for aktiviteter med henblik på mere fokuseret og konkret vidensdeling lokalt.

Nedenfor er en kort opsummering af igangværende og afholdte vidensdelingsaktiviteter i regi af rammeaftalerne de seneste to år.

3.1 Igangværende vidensdelingsaktiviteter

Specialiseret socialpædagogisk støtte og bistand

- Tilgang:**
- Helsingør Kommune afholder på vegne af KKR Hovedstaden en regionsdækkende konference den 9. november 2017.
 - På baggrund af konferencen vil der blive udarbejdet et inspirationskatalog.
- Resultater:**
- Konference er endnu ikke afholdt.
 - Udgangspunktet for fokusområdet var bl.a. et ønske om erfaringsudveksling mellem kommunerne i hovedstadsregion, regionen og kommuner i andre regioner om, hvordan der kan arbejdes med udvidet, specialiseret og fleksibel støtte i borgerens eget hjem frem for på et botilbud.
- Periode:** 2017
- Læs mere:** Invitation og program vil kunne findes her:
<http://www.rammeaftale-h.dk/da/igangvaerende/vidensdelingsaktiviteter/>

Omsætning af Voksenudredningsmetoden til praksis

- Tilgang:**
- Ishøj Kommune afholder på vegne af KKR Hovedstaden en regionsdækkende konference den 22. september 2017 .
 - På baggrund af konferencen vil der blive udarbejdet et inspirationskatalog.
- Resultater:**
- Konference er endnu ikke afholdt
 - Udgangspunktet for fokusområdet var bl.a. et ønske om erfaringsudveksling mellem kommunerne i hovedstadsregion, regionen, og fra kommuner i andre regioner om, hvordan Voksenudredningsmetoden kan omsættes til praksis i form af pædagogiske handleplaner, indsatsmål samt valg af indsatser og tilbud samt opfølgning og takststruktur.
- Periode:** 2017
- Læs mere:** Invitation og program vil kunne findes her:
<http://www.rammeaftale-h.dk/da/igangvaerende/vidensdelingsaktiviteter/>

3.2 Afholdte vidensdelingsaktiviteter

Højt specialiserede tilbud til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse

- Tilgang:**
- KKR Hovedstaden afholdt den 1. december 2017 et landsdækkende dialogmøde mellem kommuner og Synscenter Refsnæs.
 - På mødet deltog kommunale og regionale repræsentanter fra hovedstadsregionen, Syddanmark, og Sjælland.
 - Dialogmødet var iværksat i forlængelse af konklusioner i hovedstadsregionens afrapportering på Socialstyrelsens centrale udmelding om børn og unge med alvorlig synsnedsettelse.
- Resultater:** En gensidig åben dialog og drøftelser mellem kommuner og Synscenter Refsnæs om:
- Synscenterets **udbud** af ydelser.
 - **Bevægelser** på området børn og unge med alvorlig synsnedsettelse.
 - **Muligheder, behov og ønsker** på området.
 - **Videns-og udviklingssamarbejdet** mellem kommunerne og Synscenter Refsnæs.

Dialogmødet indgår i koordinationen mellem kommunerne i de fem regioner omkring de lands- og landsdelsdækkende tilbud.

- Periode:** 2016
- Læs mere:** Opsamlingen og oplæg fra dialogmødet kan findes her:
<http://www.rammeaftale-h.dk/da/udgivelser/arrangementer/>

Hvordan håndterer vi, at flere børn og unge får diagnosen Autisme Spektrum Forstyrrelse eller ADHD?

- Tilgang:**
- Københavns Kommune afholdt på vegne af KKR Hovedstaden en regionsdækkende konference den 18. november 2016 .
 - Derudover blev der med afsæt i indlæg på konference udarbejdet et inspirationskatalog.

- Resultater:** Kommunerne har bl.a. fået aktuel og bedste viden om:
- Hvordan de kan **tilrettelagt tilbudsviften**, så de bedst muligt kan støtte mennesker med ASF eller ADHD og deres familier.
 - Hvordan de kan møde borgerne og gøre dem til **medspillere og medskabere i eget liv**.
 - Hvordan de med fordel kan anvende smartphones og tablets med henblik på **øget selvstændighed og frihed** hos borgerne.

Inspirationskataloget har været anvendt til inspiration for konkret handling i kommuner i hovedstadsregionen samt i øvrige regioner.

Periode: 2016

Læs mere: Inspirationskatalog og oplæg fra konferencen kan findes her:
<http://www.rammeaftale-h.dk/da/udgivelser/arrangementer/>

Handicap og den 3. alder

- Tilgang:**
- Gentofte Kommune afholdt på vegne af KKR Hovedstaden en regionsdækkende konference den 30. september 2016.
 - Derudover blev der med afsæt i indlæg på konference udarbejdet et inspirationskatalog.

- Resultater:** Kommunerne har bl.a. fået aktuel og bedste viden om:
- Hvordan de kan **tilrettelægge indsatser og tilbud** til ældre mennesker med udviklingshæmning.
 - Hvordan de tidligt kan **opsøre demens** hos mennesker med udviklingshæmning.
 - Hvordan de kan **inddrage lokalsamfund og frivillige** med henblik at skabe meningsfulde relationer for borgerne.

Inspirationskataloget har været anvendt til inspiration for konkret handling i kommuner i hovedstadsregionen samt i øvrige regioner.

Periode: 2016

Læs mere: Inspirationskatalog og oplæg fra konferencen kan findes her:
<http://www.rammeaftale-h.dk/da/udgivelser/arrangementer/>

Tilbud til borgere med dobbeltdiagnoser

- Tilgang:**
- Gladsaxe og Ballerup kommuner afholdt på vegne af KKR Hovedstaden en regionsdækkende konference den 30. marts 2016.
 - Derudover blev der med afsæt i indlæg på konference udarbejdet et inspirationskatalog.

- Resultater:** Kommunerne har bl.a. fået aktuel og bedste viden om:
- Hvordan de sikrer **koordineret og vidensbaseret behandling** for misbrug og psykisk lidelse.
 - Hvordan de kan **samarbejde med den regionale psykiatri** om et helhedssyn på borgeren.
 - Hvordan de kan møde borgeren og gøre denne til en **aktiv deltager i egen behandling**.

Inspirationskataloget har været anvendt til inspiration for konkret handling i kommuner i hovedstadsregionen samt i øvrige regioner.

Periode: 2016

Læs mere: Inspirationskatalog og oplæg fra konferencen kan findes her:
<http://www.rammeaftale-h.dk/da/udgivelser/arrangementer/>

4. National Koordination

Evalueringen af kommunalreformen viste, at kommunerne i stigende grad prioriterer at yde sociale tilbud til borgerne i eget lokalområde i stedet for at benytte specialiserede tilbud i regioner og andre kommuner.

Udviklingen har medført en bekymring for, om der fremover vil være et tilstrækkeligt udbud af specialiserede indsatser og tilbud på det mest specialiserede socialområde, som kan understøtte, at mennesker med behov herfor får tilstrækkeligt specialiserede indsatser og tilbud tilpasset deres behov.

Socialstyrelsen har med afsæt i den nationale koordinationsstruktur mulighed for at udsende centrale udmeldinger om udvalgte målgrupper. Formålet med Socialstyrelsens centrale udmeldinger er at sikre den nødvendige koordination og planlægning på tværs af kommuner og regioner af de højt specialiserede indsatser og tilbud til målgruppen.

De centrale udmeldinger skal danne baggrund for en dialog med kommunalbestyrelserne om de højt specialiserede indsatser og tilbud til de pågældende målgrupper. Socialstyrelsens indgang til dialogen er det eksisterende rammeaftalesamarbejde.

Kommunalbestyrelserne skal afrapportere samlet på den centrale udmelding i forbindelse med fastlæggelse af Udviklingsstrategien, som indgår i Rammeaftalen. Som led i kommunernes afrapportering på de centrale udmeldinger ønskes det afdækket på tværkommunalt og tværregionalt niveau, hvordan kommunerne og regionerne nu og fremadrettet samarbejder om at videreudvikle og sikre tilstrækkeligt udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud, der er tilpasset de pågældende målgruppers behov.

I de foregående to år har kommunerne afrapporteret på tre centrale udmeldinger fra Socialstyrelsen. Nedenfor er hovedkonklusionerne fra hovedstadsregionens afrapporteringer på de tre centrale udmeldinger og Socialstyrelsens behandling heraf kort opsummeret.

	<p>Central udmelding vedrørende borgere med svære spiseforstyrrelser</p>
	<p>Formål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formålet med udmeldingen er at sikre den nødvendige koordination og planlægning på tværs af kommuner og regioner af de højt specialiserede indsatser og tilbud i forhold til borgere med svære spiseforstyrrelser.
	<p>Resultater:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oktober 2016 afrapporterede kommunerne i hovedstadsregionen samlet til Socialstyrelsen. • Hovedstadsregionens kommuner og Region Hovedstaden vurderer, at den nuværende sammensætning af tilbudsviften til borgere med svære spiseforstyrrelser og behov for højt specialiseret rehabilitering på det sociale område kombineret med kommunernes anvendelse af matrikelløse indsatser i nærmiljøet bidrager til at sikre højt specialiserede indsatser, som både tager højde for borgernes behov og ønsker i forhold til nærhed, og samtidig sikrer en fastholdelse af de nødvendige højt specialiserede kompetencer og højt specialiseret viden i hovedstadsregionen. • Derudover fremhæver hovedstadsregionen behov for særligt fokus på følgende områder: at sikre fastholdelse og fortsat udvikling af kompetencer, faglighed og metoder, at sikre en fortsat viden om og udvikling af tilbudsvifte og indsatser og at sikre fortsat fokus på og udvikling af det tværsektorielle samarbejde. • Socialstyrelsen har på nuværende tidspunkt ikke givet en samlet vurdering af kommunernes koordination og planlægning af højt specialiserede tilbud og indsatser til borgere med svære spiseforstyrrelser.
	<p>Periode: 2015-</p>
	<p>Læs mere: Hovedstadsregionens afrapportering kan findes her: http://www.rammeaftale-h.dk/da/nationalkoordination/centrale-udmeldinger/</p>

Central udmelding vedr. voksne med kompleks erhvervet hjerneskade

- Formål:**
- Formålet med udmeldingen er at sikre den nødvendige koordination og planlægning på tværs af kommuner og regioner af de højt specialiserede indsatser og tilbud i forhold til voksne med kompleks erhvervet hjerneskade.
- Resultater:**
- Februar 2016 afrapporterede kommunerne i hovedstadsregionen samlet til Socialstyrelsen.
 - Hovedstadsregionens kommuner og Region Hovedstaden oplever gennemgående overensstemmelse mellem udbuddet af højt specialiserede indsatser til voksne med kompleks erhvervet hjerneskade og kommunernes behov for disse. Dette gælder både udbuddet af pladser (kapaciteten) og de konkrete indsatser (indhold og faglighed).
 - Derudover fremhæver hovedstadsregionen behov for særligt fokus på følgende områder: at sikre en fortsat sammenhæng mellem efterspørgsel og udbud af ydelser og at rammerne på området på bedste vis understøtter kommunernes muligheder for at anvende højt specialiserede indsatser og tilbud.
 - Marts 2017 offentliggjordes **Socialstyrelsens vurdering** af området. Socialstyrelsen vurderer, at kommunernes afrapporteringer beskriver en tilstrækkelig løsning i forhold til det fornødne udbud af højt specialiserede tilbud og indsatser til voksne med kompleks erhvervet hjerneskade - og i forhold til, at der er den fornødne koordination og planlægning på tværs af kommunerne i de fem regioner

Periode: 2014-2017

Læs mere: Hovedstadsregionens afrapportering kan findes her: <http://www.rammeaftale-h.dk/da/nationalkoordinat/centrale-udmeldinger/>

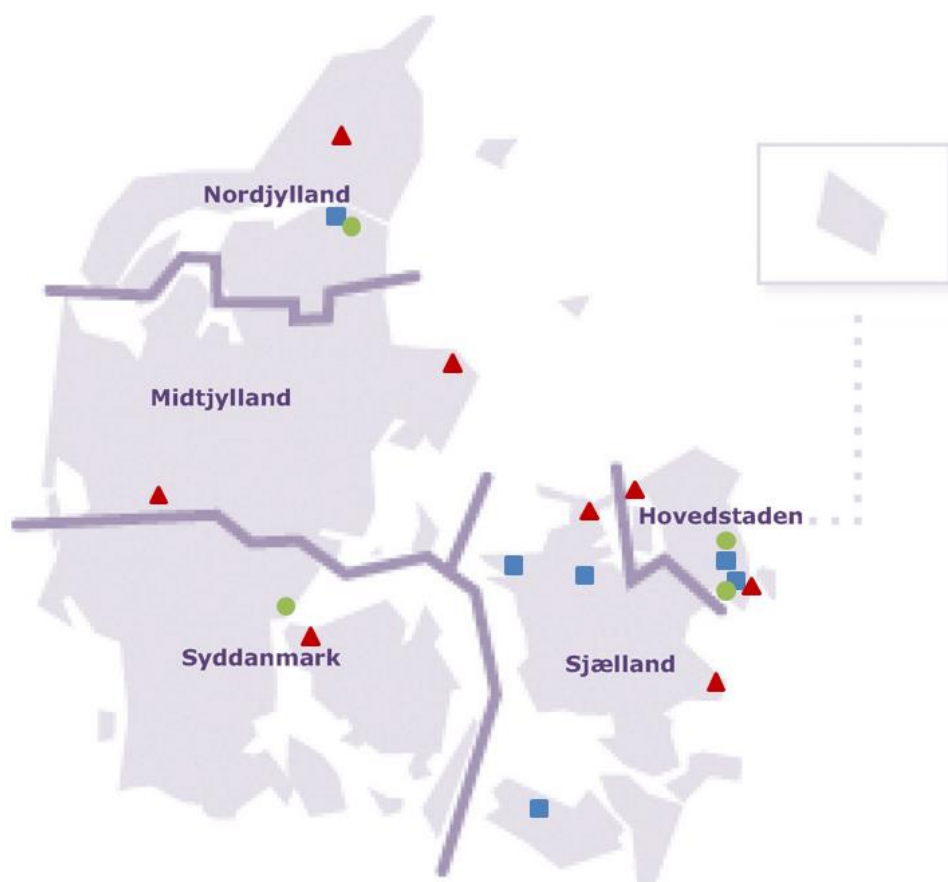
Central udmelding vedr. børn og unge med alvorlig synsnedsettelse

- Formål:**
- Formålet med udmeldingen er at sikre den nødvendige koordination og planlægning på tværs af kommuner og regioner af de højt specialiserede indsatser og tilbud i forhold til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse.
- Resultater:**
- Februar 2016 afrapporterede kommunerne i hovedstadsregionen samlet til Socialstyrelsen.
 - Hovedstadsregionens kommuner og Region Hovedstaden oplever gennemgående overensstemmelse mellem udbuddet af højt specialiserede indsatser og tilbud til børn og unge med alvorlige synsnedsettelse samt til børn og unge med sammensatte vanskeligheder og kommunernes behov herfor. Dette gælder både udbuddet af pladser (kapaciteten) og de konkrete indsatser (indhold og faglighed).
 - Derudover fremhæver hovedstadsregionen behov for særligt fokus på følgende områder: at styrke det synsfaglige miljø, at sikre en fortsat sammenhæng mellem efterspørgsel og udbud af ydelser og at rammerne på området på bedste vis understøtter lige muligheder for borgerne.
 - Marts 2017 offentliggjordes **Socialstyrelsens vurdering** af området. Socialstyrelsen vurderer, at kommunernes afrapporteringer beskriver en tilstrækkelig løsning i forhold til det fornødne udbud af højt specialiserede tilbud og indsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse - og i forhold til, at der er den fornødne koordination og planlægning på tværs af kommunerne i de fem regioner

Periode: 2014-2017

Læs mere: Hovedstadsregionens afrapportering kan findes her: <http://www.rammeaftale-h.dk/da/nationalkoordinat/centrale-udmeldinger/>

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Opgørelse af kapacitet og belægning samt behov og efterspørgsel

April 2017

Indhold

Resumé	3
1. Indledning	5
2. Samlet kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud.....	7
3. Samlet kapacitet og belægning på de sikrede afdelinger	9
4. Kommunernes oplevelse af sammenhæng mellem behov og udbud	10
Bilag 1: Oversigt over udvikling i kapacitet og belægning i lands- og landsdelsdækkende tilbud	12
Bilag 2: Oversigt over udvikling i kapacitet og belægning på de sikrede afdelinger	23

Resumé

I forbindelse med udarbejdelsen af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen på det specialiserede social- og undervisningsområde har kommunerne ansvaret for at sikre indbyrdes koordination mellem regionerne i forhold til de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger samt den sikrede boform Kofoedsminde.

Der er på den baggrund nedsat et kommunalt koordinationsforum bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hver af de fem KKR. Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde er ansvarlig for at udarbejde forslag til landsdækkende koordination af de berørte områder, som indgår i de enkelte rammeaftaler.

De administrative styregrupper har ansvar for at bringe opmærksomhedspunkter op i Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Den enkelte styregruppe har ansvar for at følge udviklingen på de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger, som er beliggende i egen region. Såfremt der sker eller er udsigt til væsentlige ændringer i kapacitet og/eller behov, skal styregruppen bringe det op i Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde, så kommunerne i fællesskab kan løfte deres ansvar på området.

Der er i 2018 tre *landsdækkende* undervisningstilbud, fire *landsdelsdækkende* undervisningstilbud, tre øvrige *landsdækkende* tilbud samt otte tilbud med *sikrede afdelinger*.

Lands-og landsdelsdækkende tilbud

Den samlede belægning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3 omfattet af delvis objektiv finansiering var i 2016 på 104 procent mod en belægning i 2015 på 95 procent. Belægningen på de enkelte tilbud svinger fra 91 til 119 procent.

Den samlede kapacitet er netto reduceret med 16,5 pladser fra 2013 til 2018 svarende til en reduktion på 7 procent. Netto reduktionen dækker over både op- og nedjusteringer i de enkelte tilbud. Hovedparten af de kommuner, som har anvendt de lands- og landsdelsdækkende tilbud de seneste år, finder, at tilbuddenes kapacitet hænger sammen med behovet for højt specialiserede tilbud til målgrupperne.

Center for Døvblindhed og Høretab i Region Nordjylland oplever dog nedgang i antallet af børn og unge med høretab og døvblindhed, der anvender undervisnings- og døgntilbud. Region Nordjylland har derfor været nødt til at reducere kapaciteten væsentligt i disse tilbud i 2016 og 2017. Regionen vurderer, at undervisningstilbuddene er så udfordret, at der er behov for national bevågenhed på, hvordan målgruppen også på længere sigt sikres adgang til undervisningstilbud. I forhold til døgntilbuddene kan ydelserne fortsat varetages fagligt og økonomisk bæredygtigt efter reduktionen, men Regionen vurderer samtidigt, at yderligere nedgang i efterspørgslen kan have den konsekvens, at den faglige og økonomiske bæredygtighed på området forsvinder. Undervisningstilbuddet for døvblindhed er landsdækkende, mens undervisningstilbuddet for høretab er landsdelsdækkende.

På baggrund heraf opfordrer Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde Region Nordjylland til at foretage en nærmere analyse af årsagerne til den faldende søgning til det landsdækkende undervisningstilbud til børn og unge med døvblindhed samt mulige udviklingsområder med henblik på, at forummet kan foretage en vurdering af, om der er behov for en særlig landsdækkende opmærksomhed.

Det landsdelsdækkende undervisningstilbud Børneklinikken i Københavns Kommune er lukket per 31.12.2016, som følge af, at tilbuddet ikke længere er leverandør af specialrådgivning under VISO KaS.

Tilbuddet indgår således ikke længere i koordinationen af de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. Specialrådgivningen er pr. 1.1.2017 overgået til Institut for Kommunikation og Handicap i Region Midtjylland.

Den sikrede boform Kofoedsminde i Region Sjælland har i 2016 øget antallet af pladser fra 34 til 44. Samtidig havde tilbuddet i 2016 en belægning på 119 procent. Forum for koordination på det specialiserede social- og undervisningsområde har igangsat en analyse af kommunernes anvendelse af tilbuddet set i forhold til kapacitetsøgningen i 2016.

Sikrede afdelinger

Den samlede belægning på de sikrede og de særligt sikrede afdelinger var i 2016 på 75 procent, hvor belægningen på de enkelte sikrede afdelinger spændte fra 38 til 98 procent.

I 2016 var der 123 pladser på de sikrede afdelinger. På baggrund af en landsdækkende benchmarkanalyse af kapaciteten i de sikrede afdelinger har de regionale driftsherrer besluttet at reducere kapaciteten på landsplan i 2017 med 20 pladser i forhold til antallet af pladser i 2014 på 126 pladser. Således reduceres antallet af pladser til 106 i 2017.

Kommunerne, som har haft borgere på de *sikrede afdelinger* de seneste år, oplever generelt set, at der er tilstrækkelig sammenhæng mellem kapaciteten i de enkelte tilbud og behovet for tilbud til målgruppen. Denne vurdering skal blandt andet ses i lyset af den planlagte landsdækkende reduktion i pladstallet i 2017.

1. Indledning

I forbindelse med udarbejdelsen af Udviklingsstrategierne i Rammeaftalerne på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet skal der sikres indbyrdes koordinering mellem regionerne af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og de sikrede afdelinger. Til dette formål er nedsat et tværregionalt koordinationsforum bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hvert af de fem Kommunekontaktråd (KKR).

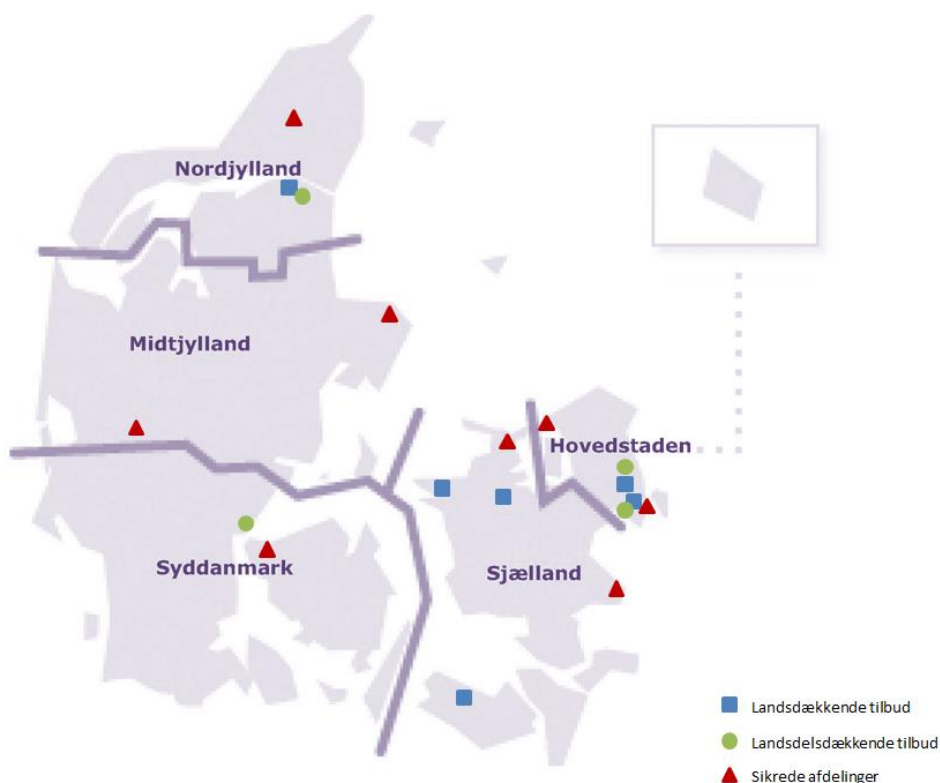
De administrative styregrupper er ansvarlige for at tilvejebringe den nødvendige information vedrørende de lands- og landsdelsdækkende tilbud og de sikrede afdelinger beliggende i egen region, der skal danne grundlag for koordineringen af disse tilbud på tværs af de fem regioner.

Til brug for tilvejebringelse af den nødvendige information har de fem rammeaftalesekretariater udarbejdet en procedure for koordinering af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger. Koordineringen af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger følger årshjulet for Rammeaftalerne, herunder særligt de tidsmæssige rammer, som lovgivningen opsætter for udviklingsstrategien.

Hvert år udarbejdes i fællesskab mellem de fælleskommunale rammeaftalesekretariater én samlet beskrivelse af ændringer i kapacitet og udviklingstendenser for tilbuddene. Beskrivelsen bygger på indmeldinger fra tilbuddenes driftsherrer og kommunerne. Hver af de fem rammeaftalesekretariater er ansvarlig for at indhente oplysninger fra kommuner og regioner vedrørende kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger, der er geografisk placeret i pågældende region samt om kommunernes oplevelse af sammenhæng mellem kommunernes behov for tilbuddene og tilbuddenes udbud af pladser, ydelser og kompetencer.

Danmarkskortet giver et hurtigt overblik over den geografiske placering af henholdsvis landsdækkende tilbud, landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger.

Kort 1: Geografisk placering af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Nærværende notat omfatter en fælles beskrivelse af status over kapacitet og belægning samt sammenhængen mellem behov og udbud af pladser, ydelser og kompetencer.

Notatet præsenterer først den samlede kapacitet og belægning for henholdsvis de lands- og landsdækkende tilbud samt sikrede afdelinger. Derefter gennemgås hovedtendenserne omkring kommunernes oplevelser af sammenhængen mellem kommunernes behov for de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger og tilbuddenes udbud af pladser, ydelser og kompetencer.

De lands- og landsdelsdækkende tilbud fremgår af "Bekendtgørelse om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v." samt "Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner" og er følgende:

Landsdækkende undervisningstilbud til børn og unge efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3:

- ▶ Center for Døvblindhed og Høretab – børn og unge med døvblindhed (*Region Nordjylland*)
- ▶ Børneskolen på Kolonien Filadelfia – børn og unge indlagt på Epilepsihospitalet (*Region Sjælland*)
- ▶ Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs – børn og unge med synshandicap (*Region Sjælland*).

Landsdelsdækkende undervisningstilbud til børn og unge efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3:

- ▶ Center for Døvblindhed og Høretab – børn og unge med høretab (*Region Nordjylland*)
- ▶ Center for Høretab – børn og unge med høre tab (*Region Syddanmark*)
- ▶ Skolen på Kastelsvej – børn og unge med høretab (*Københavns Kommune*)
- ▶ Geelsgårdskolen – børn og unge med svære fysiske handicaps og børn og unge med døvblindhed (*Region Hovedstaden*).

Øvrige landsdækkende tilbud:

- ▶ IBOS – voksne med synshandicap (*Københavns Kommune*)
- ▶ CFD – Døvekonsulentordningen (*Gladsaxe Kommune*)
- ▶ Kofoedsminde – sikret boform til voksne med udviklingshæmning (*Region Sjælland*).

De sikrede afdelinger er placeret i følgende tilbud:

- ▶ Kompasset (*Region Nordjylland*)
- ▶ Koglen (*Region Midtjylland*)
- ▶ Grenen (*Region Midtjylland*)
- ▶ Egely (*Region Syddanmark*)
- ▶ Bakkegården (*Region Sjælland*)
- ▶ Stevnfortet (*Region Sjælland*)
- ▶ Sølager (*Region Hovedstaden*)
- ▶ Sønderbro (*Københavns Kommune*).

Det landsdelsdækkende undervisningstilbud Børnekliviken i Københavns Kommune er lukket per 31.12.2016, som følge af, at tilbuddet ikke længere er leverandør af specialrådgivning under VISO KaS. Tilbuddet indgår således ikke længere i koordinationen af de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. Specialrådgivningen er pr. 1.1.2017 overgået til Institut for Kommunikation og Handicap i Region Midtjylland.

2. Samlet kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud

2.1. De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud til børn og unge

Tabel 1 viser den samlede udvikling i kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud til børn og unge efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3, som er omfattet af delvis objektiv finansiering.¹ Tabellen viser, at den samlede belægning i de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud var på 104 procent i 2016. Belægningen på de enkelte tilbud svinger fra 91 til 119 procent, jf. bilag 1.

Den samlede kapacitet er netto reduceret med 16,5 pladser fra 2013 til 2018, svarende til en reduktion på 7 procent. I 2016 var antallet pladser midlertidigt nede på 197 pladser. Netto-reduktionen dækker over både op- og nedjusteringer i de enkelte tilbud.

Tabel 1: Udvikling i kapacitet og belægning i lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud

Tekst	Antal tilbud	År						
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pladstal	7	221,5	208,5	202	197	205	205	201
Pladsforbrug samlet		207,5	194,5	191,5	204,6			
Belægningsprocent		94%	93%	95%	104%			
Pladsforbrug Syddanmark		34,9	28,0	28,9	35,4			
Pladsforbrug Midtjylland		11,5	9,9	8,3	9,9			
Pladsforbrug Nordjylland		18,5	15,3	14,8	14,1			
Pladsforbrug Sjælland		26,4	24,5	22,1	21,6			
Pladsforbrug Hovedstaden		115,2	116,0	116,4	122,3			
Pladsforbrug andre		1,0	0,9	0,9	1,5			

Note: Lands- og landsdelsdækkende specialundervisningstilbud efter FSL § 20, stk. 3. De landsdækkende tilbud IBOS, CFD og Kofoedsminde indgår ikke i opgørelsen. Udvikling i kapacitet og belægning for disse tilbud fremgår af bilag 1, tabel 1C.

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2018, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2017.

Center for Døvblindhed og Høretab i Region Nordjylland oplever nedgang i antallet af børn og unge med høretab og døvblindhed, der anvender undervisnings- og døgntilbud.² Region Nordjylland har derfor været nødt til at reducere kapaciteten væsentligt i disse tilbud i 2016 og 2017. Regionen vurderer, at undervisningstilbuddene er så udfordret, at der er behov for national bevågenhed på, hvordan målgruppen også på længere sigt sikres adgang til undervisningstilbud. I forhold til døgntilbuddene kan ydelserne fortsat varetages fagligt og økonomisk bæredygtigt efter reduktionen, men Regionen vurderer samtidigt, at yderligere nedgang i efterspørgslen kan have den konsekvens, at den faglige og økonomiske bæredygtighed på området forsvinder.

På baggrund heraf opfordrer Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde Region Nordjylland til at foretage en nærmere analyse af årsagerne til den faldende søgning til det landsdækkende undervisningstilbud til børn og unge med døvblindhed samt mulige udviklingsområder med henblik på, at forummet kan foretage en vurdering af, om der er behov for en særlig landsdækkende opmærksomhed.

¹ De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud udbyder også andre ydelser såsom dag- og botilbud, specialundervisning for voksne samt STU. Disse ydelser er ikke omfattet af objektiv finansiering. Udvikling i kapacitet og belægning for disse ydelser fremgår af bilag 1.

² Undervisningstilbuddet for døvblindhed er landsdækkende, mens undervisningstilbuddet for høretab er landsdelsdækkende.

De *landsdækkende* undervisningstilbud var i 2016 overvejende belagt med borgere fra kommunerne i tilbuddenes beliggenhedsregion eller de omkringliggende regioner, jf. tabel 2. Der er ingen landsdækkende undervisningstilbud efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3 i Region Midtjylland, Region Syddanmark og Region Hovedstaden.

Tabel 2: Belægningen på de *landsdækkende* undervisningstilbud i 2016 fordelt på regioner

Tekst	Tilbuddenes beliggenhed	
	Nordjylland	Sjælland
Antal tilbud	1	2
Pladstal	6	32
Pladsforbrug samlet	6,0	29,2
Pladsforbrug Syddanmark	0%	11%
Pladsforbrug Midtjylland	17%	18%
Pladsforbrug Nordjylland	67%	2%
Pladsforbrug Sjælland	17%	50%
Pladsforbrug Hovedstaden	0%	20%
Pladsforbrug andre	0%	0%

Note: Lands- og landsdelsdækkende specialundervisningstilbud efter FSL § 20, stk. 3.

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2018, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2017.

I tabel 3 ses den regionsvise fordeling af belægningen på de *landsdelsdækkende* undervisningstilbud. Som det fremgår, blev disse tilbud i 2016 primært anvendt af kommuner i beliggenhedsregionen, mens borgere fra kommuner i de andre regioner udgjorde en meget lille andel af pladsforbruget. Der er ingen landsdelsdækkende undervisningstilbud i Region Midtjylland og Region Sjælland.

Tabel 3: Belægning på de *landsdelsdækkende* undervisningstilbud i 2015 fordelt på regioner

Tekst	Tilbuddenes beliggenhed		
	Syddanmark	Nordjylland	Hovedstaden
Antal tilbud	1	1	2
Pladstal	33	9	117
Pladsforbrug samlet	39,4	10,6	119,5
Pladsforbrug Syddanmark	82%	0%	0%
Pladsforbrug Midtjylland	6%	9%	0%
Pladsforbrug Nordjylland	0%	91%	0%
Pladsforbrug Sjælland	2%	0%	5%
Pladsforbrug Hovedstaden	6%	0%	95%
Pladsforbrug andre	4%	0%	0%

Note: Lands- og landsdelsdækkende specialundervisningstilbud efter FSL § 20, stk. 3.

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2018, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2017.

2.2. Øvrige landsdækkende tilbud

Udvikling i kapacitet og belægning på de øvrige landsdækkende tilbud – IBOS til voksne med synshandicap, Døvekonsulentordningen på CFD, og den sikre boform for voksne med udviklingshæmning Kofoedsminde – fremgår af bilag 1, tabel 1C.

Særligt i forhold til disse tilbud skal fremhæves, at den sikrede boform Kofoedsminde i Region Sjælland i 2016 øgede antallet af pladser fra 34 til 44. Samtidig havde tilbuddet i 2016 en belægning på 119 procent, jf. bilag 1. Forum for koordination på det specialiserede social- og undervisningsområde har igangsat en analyse af kommunernes anvendelse af tilbuddet set i forhold til kapacitetsøgningen i 2016. Kofoedsminde er 100 procent objektivt finansieret og har tidligere ikke opgjort belægningen

fordelt på regioner. Region Sjælland vil fremover opgøre belægningen i tilbuddet efter, hvilken region borgerne kommer fra.

3. Samlet kapacitet og belægning på de sikrede afdelinger

I 2016 var der 123 pladser på de sikrede afdelinger, jf. tabel 4. På baggrund af en landsdækkende benchmarkanalyse af kapaciteten i de sikrede afdelinger har de regionale driftsherrer besluttet at reducere kapaciteten på landsplan i 2017 med 20 pladser i forhold til antallet af pladser i 2014 på 126. Således reduceres antallet af pladser til 106 i 2017.

Den gennemsnitlige belægning for de sikrede afdelinger var i 2016 på 75 procent, hvor belægningsprocenten spændte fra 38 til 98 procent på de enkelte tilbud, jf. bilag 2. Dette er en mindre stigning i forhold til 2015, hvor den gennemsnitlige belægning var på 72 procent. Det er på de sikrede afdelinger i Region Sjælland og Hovedstaden, som udviser lave belægningsprocenter, at de regionale driftsherrer har aftalt at reducere pladstallet i 2017. Som følge af reduktionen må der forventes en højere belægning i 2017.

Tabel 4: Udvikling i kapacitet og belægning i de sikrede afdelinger

Tekst	Antal							
	tilbud	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pladstal	8	126	126	124,8	123	106	106	106
Pladsforbrug samlet		105,5	99,0	90,4	92,4			
Belægningsprocent		84%	79%	72%	75%			
Pladsforbrug Syddanmark		20,2	19,9	17,6	13,1			
Pladsforbrug Midtjylland		13,2	16,0	15,0	19,2			
Pladsforbrug Nordjylland		4,5	3,7	3,7	6,0			
Pladsforbrug Sjælland		15,8	11,9	11,1	15,0			
Pladsforbrug Hovedstaden		47,1	43,7	39,3	29,2			
Pladsforbrug andre		4,8	3,6	4,3	10,4			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2018, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2017.

Som det fremgår af tabel 5, var pladserne i de sikrede afdelinger i 2016 primært belagt med unge fra kommuner i den region, hvor tilbuddene geografisk er beliggende, eller fra de omkringliggende regioner. I de sikrede afdelinger i Region Sjælland udgør unge fra Hovedstadsregionen dog den største andel. Dette mønster ses også i de foregående år.

Tabel 5: Belægning på de sikrede afdelinger i 2016 fordelt på regioner

Tekst	Tilbuddenes beliggenhed				
	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Hovedstaden
Antal tilbud	1	2	1	2	2
Pladstal	19	25	8	35	36
Pladsforbrug samlet	15,6	24,2	7,3	16,0	29,9
Pladsforbrug Syddanmark	46%	17%	3%	3%	3%
Pladsforbrug Midtjylland	11%	58%	24%	9%	1%
Pladsforbrug Nordjylland	2%	3%	63%	1%	0%
Pladsforbrug Sjælland	19%	13%	0%	39%	8%
Pladsforbrug Hovedstaden	11%	8%	3%	47%	59%
Pladsforbrug andre	11%	0%	6%	0%	28%

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2018, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2017.

4. Kommunernes oplevelse af sammenhæng mellem behov og udbud

Som led i afdækningen af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger er der foretaget en samlet vurdering fra kommunerne i hver af den fem regioner, om hvorvidt tilbuddenes kapacitet samt tilbuddenes udbud af ydelser og kompetencer hænger sammen med kommunernes behov for højt specialiserede indsatser til målgrupperne. De samlede vurderinger omfatter følgende tre områder:

- ▶ I hvilket omfang tilbuddenes kapacitet hænger sammen med kommunernes behov for højt specialiserede tilbud til målgrupperne, herunder mulighed for fleksibel anvendelse af tilbuddenes pladser.
- ▶ I hvilket omfang tilbuddenes udbud af ydelser hænger sammen med kommunernes behov for højt specialiserede indsatser til målgrupperne.
- ▶ I hvilket omfang tilbuddenes faglige kompetencer hænger sammen med kommunernes behov for højt specialiserede indsatser til målgrupperne.

Generelt er de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger kendetegnet ved, at volumen af målgrupperne for tilbuddenes ydelser er lille, hvorfor de enkelte kommuner typisk kun anvender tilbuddene i et meget begrænset omfang. Som det fremgår af tabel 2, 3 og 5 spiller tilbuddenes geografiske placering desuden en væsentlig rolle i forhold til, om kommunerne anvender tilbuddene, således at tilbud i geografisk nærhed af kommunen i højere grad anvendes. Dette er forventeligt for de landsdelsdækkende tilbud, hvor den objektive finansiering kun omfatter dele af landet, men samme billede ses også for de landsdækkende tilbud og de sikrede afdelinger.

Den forholdsvis begrænsede anvendelse af tilbuddene betyder, at de enkelte kommuner ikke nødvendigvis har tilstrækkeligt kendskab til tilbuddene til at kunne vurdere, om der opleves sammenhæng mellem behov og udbud. Kommunernes vurderinger giver derfor alene nogle indikationer på det kommunale landskabs oplevelse af tilbuddene inden for de tre områder.

På baggrund af de samlede vurderinger kan det udledes, at hovedparten af de kommuner, som har anvendt de *lands- og landsdelsdækkende tilbud*, finder, at tilbuddenes kapacitet hænger sammen med behovet for højt specialiserede tilbud til målgrupperne.

På baggrund af de samlede vurderinger kan det ligeledes udledes, at hovedparten af de kommuner, som har anvendt de lands- og landsdelsdækkende tilbud, finder, at tilbuddenes ydelser og kompetencer hænger sammen med kommunernes behov for indsatser til målgrupperne. Enkelte kommuner oplever dog, at nogle tilbud ikke i tilstrækkelig grad har tilpasset ydelser og kompetencer i forhold til målgruppernes behov.

De nordjyske kommuner henstiller til, at Børneskolen på Filadelfia sørger for at informere kommunerne om planlagte skoleforløb. Region Sjælland har tidligere tilkendegivet, at man vil informere kommunerne per brev forud for indlæggelse på Epilepsihospitalet, hvilket kommunerne dog ikke har oplevet er sket.

På baggrund af de samlede vurderinger fra de fem regioner kan det udledes, at kommunerne generelt set oplever, at kapaciteten i de *sikrede afdelinger* hænger tilstrækkeligt sammen med kommunernes behov for specialiserede tilbud til målgruppen. Denne vurdering skal blandt andet ses i lyset af den planlagte landsdækkende reduktion i pladstallet i 2017.

Samtidig oplever kommunerne generelt set, at ydelser og kompetencer i de sikrede afdelinger svarer til kommunernes behov for indsætter til målgrupperne. Dog oplever enkelte kommuner, at nogle af tilbuddene ikke i tilstrækkelig grad lever op til behovet for ydelser og kompetencer.

Der opfordres til, at de kommuner, som oplever udfordringer med konkrete lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger retter henvendelse til tilbuddenes driftsherrer med henblik på en afklaring af udfordringerne. Samtidig opfordres tilbud og driftsherrer til at føre konkret dialog med kommunerne med henblik på løbende at tilpasse kapacitet, ydelser og kompetencer til efterspørgsel og behov.

Bilag 1: Oversigt over udvikling i kapacitet og belægning i lands- og landsdelsdækkende tilbud**Tabel 1A:** Udvikling i kapacitet og belægning i *landsdækkende* undervisningstilbud

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Center for Døvblindhed og Høretab Døvblindhed	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	11	11	11	6	6	6	5
		Pladsforbrug samlet	7,2	6,0	5,9	6,0			
		Belægningsprocent	65%	55%	54%	100%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	1,6	1,0	1,0	1,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	4,0	4,0	3,9	4,0			
		Pladsforbrug Sjælland	1,6	1,0	1,0	1,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0			
		LSV § 1 stk. 2		Pladstal	42	42	36	36	36
Pladsforbrug samlet	42,5			41,0	41,0	42,3			
Belægningsprocent	101%			98%	114%	118%			
Pladsforbrug Syddanmark	5,0			5,0	5,0	5,4			
Pladsforbrug Midtjylland	9,2			8,4	9,0	9,8			
Pladsforbrug Nordjylland	12,0			12,0	12,0	11,5			
Pladsforbrug Sjælland	4,7			4,0	4,0	4,4			
Pladsforbrug Hovedstaden	10,0			10,6	10,0	9,7			
Pladsforbrug andre	1,6			1,0	1,0	1,4			
SEL § 104				Pladstal	31	31	31	43	43
		Pladsforbrug samlet	39,4	39,5	40,4	43,0			
		Belægningsprocent	127%	127%	130%	100%			
		Pladsforbrug Syddanmark	4,5	4,5	5,0	5,4			
		Pladsforbrug Midtjylland	9,5	8,0	8,0	9,3			
		Pladsforbrug Nordjylland	9,5	10,0	10,0	10,2			
		Pladsforbrug Sjælland	4,1	4,0	4,0	4,4			
		Pladsforbrug Hovedstaden	10,3	12,0	12,4	12,3			
		Pladsforbrug andre	1,5	1,0	1,0	1,4			

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Center for Døvblindhed og Høretab Døvblindhed	SEL § 107	Pladstal	11	11	11	11	11	11	11
		Pladsforbrug samlet	18,1	11,1	11,9	11,9			
		Belægningsprocent	164%	101%	108%	108%			
		Pladsforbrug Syddanmark	1,3	1,0	1,0	1,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	5,4	3,0	3,0	3,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	3,7	3,0	3,0	3,9			
		Pladsforbrug Sjælland	2,9	2,1	3,0	3,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	2,9	1,0	0,9	0,0			
		Pladsforbrug andre	1,9	1,0	1,0	1,0			
	SEL § 108	Pladstal	28,42	38	38	38	38	38	38
		Pladsforbrug samlet	28,3	38,0	38,4	38,3			
		Belægningsprocent	100%	100%	101%	101%			
		Pladsforbrug Syddanmark	4,1	5,0	5,0	5,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	6,3	8,0	8,0	8,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	7,3	9,0	9,0	9,0			
Pladsforbrug Sjælland		2,1	3,0	3,0	3,0				
Pladsforbrug Hovedstaden		8,4	12,0	12,4	12,3				
Pladsforbrug andre		0,1	1,0	1,0	1,0				
SEL § 66 nr. 6	Pladstal	10	10	10	8	6	5	5	
	Pladsforbrug samlet	7,0	6,5	5,7	5,5				
	Belægningsprocent	70%	65%	57%	69%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,4	0,6	0,6	1,3				
	Pladsforbrug Nordjylland	4,6	4,0	4,1	3,2				
	Pladsforbrug Sjælland	2,0	1,9	1,0	1,0				
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0				
Børneskolen Filadelfia Børn indlagt på Epilepsihospitalets børneafdeling	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	11,5	11,5	11	11	11	11	11
		Pladsforbrug samlet	8,9	8,6	9,5	10,1			
		Belægningsprocent	78%	75%	86%	92%			
		Pladsforbrug Syddanmark	1,3	1,5	2,0	2,2			
		Pladsforbrug Midtjylland	2,1	1,9	1,7	2,4			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,8	0,7	0,9	0,5			
		Pladsforbrug Sjælland	2,9	2,0	2,3	2,3			
		Pladsforbrug Hovedstaden	1,8	2,5	2,6	3,0			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0			

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs Blinde og svagsynede	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	30	20	23	21	23	23	23
		Pladsforbrug samlet	21,1	19,5	21,0	19,0			
		Belægningsprocent	70%	98%	91%	91%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,2	0,5	0,9	1,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	2,3	2,1	3,3	3,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	15,1	14,1	13,4	12,1			
		Pladsforbrug Hovedstaden	3,5	2,7	3,4	3,0			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0			
	LSV § 1 stk. 2	Pladstal	9	8	9	9	11	11	11
		Pladsforbrug samlet	12,1	11,3	8,9	7,3			
		Belægningsprocent	134%	141%	99%	81%			
		Pladsforbrug Syddanmark	1,5	1,4	0,6	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	1,0	1,0	1,8	2,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	1,0	1,0	0,7	1,0			
Pladsforbrug Sjælland		4,0	3,4	3,6	3,4				
Pladsforbrug Hovedstaden		4,6	4,4	2,2	0,9				
Pladsforbrug andre		0,0	0,0	0,0	0,0				
SEL § 36	Pladstal	19,5	10,4	8	5	4	4	4	
	Pladsforbrug samlet	10,7	12,3	5,8	4,5				
	Belægningsprocent	55%	118%	73%	90%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Sjælland	10,7	12,3	5,8	4,5				
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0				
SEL § 66 nr. 6 / § 107	Pladstal	38	31,2	33	37	36	36	36	
	Pladsforbrug samlet	30,2	30,2	29,1	28,0				
	Belægningsprocent	79%	97%	88%	76%				
	Pladsforbrug Syddanmark	2,7	2,2	3,4	1,5				
	Pladsforbrug Midtjylland	3,3	3,6	5,5	5,6				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,8	1,0	1,2	1,2				
	Pladsforbrug Sjælland	12,7	13,1	11,7	10,7				
	Pladsforbrug Hovedstaden	10,7	10,3	7,3	9,0				
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2018, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2017.

Tabel 1B: Udvikling i kapacitet og belægning i *landsdelsdækkende* undervisningstilbud

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Center for Høretab Høretab	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	42	34	33	33	39	39	39
		Pladsforbrug samlet	41,4	32,2	30,3	39,4			
		Belægningsprocent	99%	95%	92%	119%			
		Pladsforbrug Syddanmark	33,4	26,0	26,1	32,2			
		Pladsforbrug Midtjylland	5,4	3,9	1,3	2,6			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,5	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,0	0,0	0,7			
		Pladsforbrug Hovedstaden	1,0	1,3	2,0	2,3			
	Pladsforbrug andre	1,0	0,9	0,9	1,5				
	LSV § 1 stk. 3	Pladstal	13	16	12	15	9	9	9
		Pladsforbrug samlet	13,2	12,5	11,8	9,1			
		Belægningsprocent	102%	78%	98%	61%			
		Pladsforbrug Syddanmark	5,6	7,8	8,2	6,6			
		Pladsforbrug Midtjylland	3,6	2,3	2,2	2,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	3,0	1,9	0,8	0,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	1,0	0,5	0,5	0,5			
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0				
	SEL § 107	Pladstal	13	12	12	10	10	10	10
		Pladsforbrug samlet	9,6	7,5	11,6	8,5			
		Belægningsprocent	74%	63%	97%	85%			
Pladsforbrug Syddanmark		2,0	2,9	7,3	5,2				
Pladsforbrug Midtjylland		3,6	2,2	2,3	2,0				
Pladsforbrug Nordjylland		0,0	0,0	0,0	0,0				
Pladsforbrug Sjælland		3,0	2,0	0,9	0,0				
Pladsforbrug Hovedstaden		1,0	0,5	1,0	1,3				
Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0					
SEL § 66 nr. 6	Pladstal	15	10	10	11	11	11	11	
	Pladsforbrug samlet	14,4	9,7	9,5	8,3				
	Belægningsprocent	96%	97%	95%	76%				
	Pladsforbrug Syddanmark	9,8	7,0	7,6	6,3				
	Pladsforbrug Midtjylland	2,6	0,9	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,0	0,0	0,7				
	Pladsforbrug Hovedstaden	1,0	0,9	0,9	0,7				
Pladsforbrug andre	1,0	0,9	0,9	0,5					

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Center for Døvblindhed og Høretab Høretab	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	16	16	15	9	9	8	5
		Pladsforbrug samlet	13,2	11,6	11,0	10,6			
		Belægningsprocent	82%	72%	73%	118%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	1,0	1,0	1,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	13,2	10,6	10,0	9,6			
		Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0			
	LSV § 1 stk. 2	Pladstal	50	50	50	50	50	50	50
		Pladsforbrug samlet	68,1	67,9	81,6	94,0			
		Belægningsprocent	136%	136%	163%	188%			
		Pladsforbrug Syddanmark	3,4	3,6	2,4	1,2			
		Pladsforbrug Midtjylland	14,1	12,5	12,2	10,7			
		Pladsforbrug Nordjylland	49,4	50,1	65,1	80,9			
Pladsforbrug Sjælland		0,0	0,6	1,4	0,0				
Pladsforbrug Hovedstaden		1,2	1,2	0,6	1,2				
Pladsforbrug andre		0,0	0,0	0,0	0,0				
SEL § 66 nr. 6	Pladstal	8	8	8	5	5	5	5	
	Pladsforbrug samlet	5,6	5,0	6,0	2,4				
	Belægningsprocent	70%	63%	74%	48%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,3	0,1				
	Pladsforbrug Nordjylland	5,6	5,0	5,7	2,3				
	Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0				
Geelsgårdskolen Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	78	85	89	98	98	98	98
		Pladsforbrug samlet	82,9	87,5	93,8	100,5			
		Belægningsprocent	106%	103%	105%	103%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	4,1	4,7	5,4	5,4			
		Pladsforbrug Hovedstaden	78,8	82,8	88,3	95,1			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0			

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Geelsgårdskolen Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	SEL § 104	Pladstal	11	10	12	15	15	15	15
		Pladsforbrug samlet	11,7	11,7	12,5	14,6			
		Belægningsprocent	106%	117%	104%	97%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	11,7	11,7	12,5	14,6			
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0				
	SEL § 36	Pladstal	62	69	70	77	77	77	77
		Pladsforbrug samlet	67,0	69,9	73,9	79,6			
		Belægningsprocent	108%	101%	106%	103%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
Pladsforbrug Sjælland		2,3	2,2	3,0	2,2				
Pladsforbrug Hovedstaden		64,7	67,7	70,9	77,4				
Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0					
SEL § 66 nr. 6	Pladstal	7	7	7	7	7	7	7	
	Pladsforbrug samlet	7,1	10,0	10,9	7,9				
	Belægningsprocent	101%	143%	156%	113%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Sjælland	0,4	1,8	1,9	2,0				
	Pladsforbrug Hovedstaden	6,6	8,2	9,0	5,9				
Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0					
SEL § 66 nr. 6 afl	Pladstal	7	7	9	9	9	9	9	
	Pladsforbrug samlet	25,8	7,8	6,5	25,2				
	Belægningsprocent	368%	111%	72%	280%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,5	0,4	1,2				
	Pladsforbrug Hovedstaden	25,8	7,3	6,1	23,9				
Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0					

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Geelsgårdskolen Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	STU	Pladstal	18	11	7	9	9	9	9
		Pladsforbrug samlet	15,1	9,2	7,8	7,4			
		Belægningsprocent	84%	84%	111%	82%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	1,0	1,0	1,0	0,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	14,1	8,2	6,8	7,4			
		Pladsforbrug andre	0	0	0	0			
		Skolen på Kastelsvej Nedsat fysisk funktionsevne	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	33	31	20	19	19
Pladsforbrug samlet	32,8			29,1	20,0	19,0			
Belægningsprocent	99%			94%	100%	100%			
Pladsforbrug Syddanmark	0,0			0,0	0,0	0,0			
Pladsforbrug Midtjylland	0,0			0,0	0,0	0,0			
Pladsforbrug Nordjylland	0,0			0,0	0,0	0,0			
Pladsforbrug Sjælland	2,7			2,6	0,0	0,0			
Pladsforbrug Hovedstaden	30,1			26,5	20,0	19,0			
Pladsforbrug andre	0,0			0,0	0,0	0,0			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2018, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2017.

Tabel 1C: Udvikling i kapacitet og belægning i øvrige *landsdækkende* tilbud

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
CFD Døve og høretab	SEL § 103	Pladstal	67	64	52	52	64	64	64
		Pladsforbrug samlet	49,2	54,4	55,6	62,3			
		Belægningsprocent	73%	85%	107%	120%			
		Pladsforbrug Syddanmark	13,8	17,1	17,3	17,7			
		Pladsforbrug Midtjylland	4,5	3,7	3,8	3,2			
		Pladsforbrug Nordjylland	2,0	2,0	2,0	2,7			
		Pladsforbrug Sjælland	7,1	7,7	8,2	10,9			
		Pladsforbrug Hovedstaden	21,8	23,9	24,4	27,7			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0			
	SEL § 104	Pladstal	62	62	59	58	62	62	62
		Pladsforbrug samlet	54,2	54,6	60,0	66,4			
		Belægningsprocent	87%	88%	102%	114%			
		Pladsforbrug Syddanmark	4,6	4,6	6,1	4,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	6,4	6,4	6,2	8,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	1,4	1,5	1,0	1,0			
		Pladsforbrug Sjælland	10,4	10,3	13,5	11,9			
		Pladsforbrug Hovedstaden	31,4	31,8	33,1	41,5			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0			
	SEL § 107	Pladstal	5	5	5	5	5	5	5
		Pladsforbrug samlet	4,0	1,5	1,8	1,9			
		Belægningsprocent	79%	29%	35%	39%			
Pladsforbrug Syddanmark		1,1	0,0	0,0	0,2				
Pladsforbrug Midtjylland		0,0	0,0	0,1	0,2				
Pladsforbrug Nordjylland		0,0	0,0	0,0	0,0				
Pladsforbrug Sjælland		0,5	0,8	1,0	0,8				
Pladsforbrug Hovedstaden		2,3	0,6	0,7	0,7				
Pladsforbrug andre		0,0	0,0	0,0	0,0				
SEL § 108	Pladstal	101	101	101	103	101	101	101	
	Pladsforbrug samlet	99,3	94,7	109,8	106,6				
	Belægningsprocent	98%	94%	109%	103%				
	Pladsforbrug Syddanmark	18,4	16,7	21,0	19,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	11,4	11,0	11,0	11,0				
	Pladsforbrug Nordjylland	4,0	4,0	4,0	4,0				
	Pladsforbrug Sjælland	18,0	14,5	21,0	21,0				
	Pladsforbrug Hovedstaden	47,5	48,6	52,8	51,6				
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0				

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
IBOS Blinde og svagsynede	Erhvervsuddannelser	Pladstal	28	30	30	30	30	30	30
		Pladsforbrug samlet	27,9	28,6	31,7	24,3			
		Belægningsprocent	100%	95%	106%	81%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,3	0,2	1,7	0,9			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,8	0,8	0,2	0,1			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,2	0,3	1,0	0,3			
		Pladsforbrug Sjælland	4,5	6,2	6,6	5,3			
		Pladsforbrug Hovedstaden	21,8	19,8	21,9	17,3			
		Pladsforbrug andre	0,4	1,3	0,3	0,3			
	Rehabilitering, § 85	Pladstal	7	6	6	6	6	6	6
		Pladsforbrug samlet	6,5	5,0	3,0	2,4			
		Belægningsprocent	93%	83%	50%	40%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,4	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,1	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	6,0	4,9	3,0	2,4			
		Pladsforbrug andre	0,1	0,0	0,0	0,0			
	SEL § 104	Pladstal	16	17	17	17	17	17	17
		Pladsforbrug samlet	16,0	16,3	15,1	15,7			
		Belægningsprocent	100%	96%	89%	92%			
		Pladsforbrug Syddanmark	1,0	1,0	1,0	1,2			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
Pladsforbrug Nordjylland		0,0	0,0	0,0	0,0				
Pladsforbrug Sjælland		2,6	3,0	3,0	3,0				
Pladsforbrug Hovedstaden		12,4	12,3	11,0	11,5				
Pladsforbrug andre		0,0	0,0	0,0	0,0				
SEL § 107	Pladstal	19	17	17	17	17	17	17	
	Pladsforbrug samlet	16,6	9,3	8,3	11,4				
	Belægningsprocent	87%	55%	49%	67%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,6	0,1	1,3	1,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,4	0,0	0,1	0,0				
	Pladsforbrug Nordjylland	1,0	0,1	0,8	1,1				
	Pladsforbrug Sjælland	3,2	1,5	0,9	2,2				
	Pladsforbrug Hovedstaden	9,9	6,2	3,9	5,7				
	Pladsforbrug andre	1,4	1,4	1,3	1,4				

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
IBOS Blinde og svagsynede	SEL § 108	Pladstal	7	9	9	9	9	9	9
		Pladsforbrug samlet	7,9	8,4	8,0	8,7			
		Belægningsprocent	113%	93%	89%	96%			
		Pladsforbrug Syddanmark	1,0	1,0	1,0	1,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	4,5	5,0	5,0	5,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	2,4	2,4	2,0	2,7			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0			
	STU	Pladstal	10	6	6	6	6	6	6
		Pladsforbrug samlet	9,1	5,3	7,6	9,0			
		Belægningsprocent	91%	89%	126%	150%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,5	0,0	0,4	1,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
Pladsforbrug Nordjylland		0,0	0,0	0,0	0,0				
Pladsforbrug Sjælland		1,5	0,5	0,4	0,7				
Pladsforbrug Hovedstaden		6,8	3,9	5,7	6,2				
Pladsforbrug andre		0,4	1,0	1,0	1,0				
LSV	Pladstal	4	6	6	6	6	6	6	
	Pladsforbrug samlet	4,2	5,4	7,6	8,1				
	Belægningsprocent	104%	90%	126%	135%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,1	0,1	0,0				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,3	0,0	0,5	1,0				
	Pladsforbrug Sjælland	0,5	0,6	0,2	0,0				
	Pladsforbrug Hovedstaden	3,0	4,6	6,5	7,1				
	Pladsforbrug andre	0,5	0,1	0,2	0,0				
Kofoedsminde Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 103	Pladstal	45	45	45	45	45	45	45
		Pladsforbrug samlet	43,6	41,6	51,0	56,9			
		Belægningsprocent	97%	92%	113%	126%			
		Pladsforbrug Syddanmark	11,2	9,4	10,0	11,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	8,0	7,6	11,3	13,6			
		Pladsforbrug Nordjylland	3,0	3,1	4,5	4,1			
		Pladsforbrug Sjælland	8,0	9,0	10,4	12,3			
		Pladsforbrug Hovedstaden	11,3	10,5	12,8	13,0			
		Pladsforbrug andre	2,0	2,0	2,0	3,0			

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kofoedsminde Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 108 stk. 6	Pladstal	34	34	34	44	44	44	44
		Pladsforbrug samlet	-	-	-	52,4			
		Belægningsprocent	-	-	-	119%			
		Pladsforbrug Syddanmark	-	-	-	-			
		Pladsforbrug Midtjylland	-	-	-	-			
		Pladsforbrug Nordjylland	-	-	-	-			
		Pladsforbrug Sjælland	-	-	-	-			
		Pladsforbrug Hovedstaden	-	-	-	-			
		Pladsforbrug andre	-	-	-	-			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2018, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2017.

Bilag 2: Oversigt over udvikling i kapacitet og belægning på de sikrede afdelinger**Tabel 2A:** Udvikling i kapacitet og belægning på de sikrede afdelinger

Tilbud	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Egely - alm. sikrede (+ soc. pladser)	Pladstal	14	14	14	14	14	14	14
	Pladsforbrug samlet	12,6	11,7	12,1	12,1			
	Belægningsprocent	90%	84%	87%	87%			
	Pladsforbrug Syddanmark	6,9	6,0	7,0	6,2			
	Pladsforbrug Midtjylland	1,5	2,0	1,5	1,5			
	Pladsforbrug Nordjylland	0,3	0,0	0,1	0,4			
	Pladsforbrug Sjælland	0,9	0,3	1,4	1,9			
	Pladsforbrug Hovedstaden	2,5	3,3	2,1	0,9			
	Pladsforbrug andre	0,5	0,1	0,0	1,2			
	Egely - særligt sikrede (+ soc. pladser)	Pladstal	5	5	5	5	5	5
Pladsforbrug samlet		4,3	4,7	4,2	3,5			
Belægningsprocent		86%	93%	83%	69%			
Pladsforbrug Syddanmark		0,8	1,3	1,2	0,9			
Pladsforbrug Midtjylland		0,1	0,8	0,3	0,2			
Pladsforbrug Nordjylland		0,0	0,0	0,0	0,0			
Pladsforbrug Sjælland		1,0	0,2	0,6	1,1			
Pladsforbrug Hovedstaden		2,1	2,2	2,1	0,8			
Pladsforbrug andre		0,3	0,1	0,0	0,5			
Grenen - alm. Sikrede		Pladstal	10	10	10	10	10	10
	Pladsforbrug samlet	9,9	10,4	9,5	9,8			
	Belægningsprocent	99%	104%	95%	98%			
	Pladsforbrug Syddanmark	3,6	4,3	3,6	0,9			
	Pladsforbrug Midtjylland	3,7	3,7	4,0	6,2			
	Pladsforbrug Nordjylland	0,7	0,7	0,2	0,0			
	Pladsforbrug Sjælland	1,5	0,6	0,8	0,9			
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,4	1,1	0,9	1,7			
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0			

Tilbud	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grenen - særligt sikrede	Pladstal	5	5	5	5	5	5	5
	Pladsforbrug samlet	3,8	3,9	5,0	4,9			
	Belægningsprocent	76%	79%	99%	98%			
	Pladsforbrug Syddanmark	0,8	1,8	1,1	1,0			
	Pladsforbrug Midtjylland	0,9	1,6	2,2	1,8			
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,5			
	Pladsforbrug Sjælland	0,8	0,1	0,2	1,5			
	Pladsforbrug Hovedstaden	1,3	0,4	1,5	0,1			
	Pladsforbrug andre	0	0	0	0			
Koglen - alm. sikrede	Pladstal	10	10	10	10	10	10	10
	Pladsforbrug samlet	9,6	9,2	8,5	9,5			
	Belægningsprocent	96%	92%	85%	95%			
	Pladsforbrug Syddanmark	3,8	3,3	3,2	2,2			
	Pladsforbrug Midtjylland	3,8	4,3	5,2	6,1			
	Pladsforbrug Nordjylland	1,0	1,1	0,5	0,3			
	Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,0	0,1	0,7			
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,9	0,6	0,0	0,2			
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0			
Kompasset	Pladstal	8	8	8	8	8	8	8
	Pladsforbrug samlet	6,3	5,8	5,8	7,3			
	Belægningsprocent	78%	72%	73%	91%			
	Pladsforbrug Syddanmark	1,3	0,6	0,7	0,3			
	Pladsforbrug Midtjylland	1,9	2,8	1,3	1,8			
	Pladsforbrug Nordjylland	2,4	1,8	2,8	4,6			
	Pladsforbrug Sjælland	0,1	0,3	0,2	0,0			
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,2	0,0	0,5	0,2			
	Pladsforbrug andre	0,3	0,2	0,3	0,4			
Bakkegården	Pladstal	20	20	20	20	10	10	10
	Pladsforbrug samlet	12,0	12,3	9,9	7,7			
	Belægningsprocent	60%	61%	49%	38%			
	Pladsforbrug Syddanmark	0,4	0,9	0,2	0,1			
	Pladsforbrug Midtjylland	1,3	0,3	0,0	0,8			
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,1	0,0	0,0			
	Pladsforbrug Sjælland	3,4	3,1	3,1	3,0			
	Pladsforbrug Hovedstaden	6,9	7,3	6,6	3,7			
	Pladsforbrug andre	0,0	0,5	0,0	0,0			

Tilbud	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Stevnsfortet	Pladstal	15	15	15	15	11	11	11
	Pladsforbrug samlet	12,8	11,0	7,8	8,3			
	Belægningsprocent	85%	73%	52%	55%			
	Pladsforbrug Syddanmark	1,2	0,7	0,3	0,4			
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,1	0,0	0,7			
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,2			
	Pladsforbrug Sjælland	4,5	5,1	3,2	3,2			
	Pladsforbrug Hovedstaden	7,1	4,0	4,3	3,8			
	Pladsforbrug andre	0,0	0,9	0,0	0,0			
Sølager	Pladstal	21	21	19,8	18	15	15	15
	Pladsforbrug samlet	18,2	16,3	13,0	14,0			
	Belægningsprocent	87%	77%	66%	78%			
	Pladsforbrug Syddanmark	1,1	0,1	0,3	0,7			
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,3	0,2			
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
	Pladsforbrug Sjælland	2,8	1,9	0,6	1,2			
	Pladsforbrug Hovedstaden	10,8	12,7	9,9	8,1			
	Pladsforbrug andre	3,6	0,6	2,1	3,8			
Sønderbro	Pladstal	18	18	18	18	18	18	18
	Pladsforbrug samlet	16,1	13,7	14,6	16,0			
	Belægningsprocent	89%	76%	81%	89%			
	Pladsforbrug Syddanmark	0,2	0,9	0,1	0,3			
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,4	0,1	0,1			
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
	Pladsforbrug Sjælland	0,9	0,2	1,0	1,4			
	Pladsforbrug Hovedstaden	14,8	12,0	11,4	9,6			
	Pladsforbrug andre	0,1	0,1	1,9	4,5			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2018, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2017.